

Daň z nemovitých věcí a její vliv na rozpočet obce Prostřední Bečva

Markéta Kubáňová

Bakalářská práce
2021

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Markéta Kubáňová**
Osobní číslo: **M18390**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Daň z nemovitých věcí a její vliv na rozpočet obce Prostřední Bečva**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte teoretické poznatky, které se týkají problematiky daně z nemovitých věcí, veřejných rozpočtů a vysvětlení klíčových pojmů.

II. Praktická část

- Proveďte analýzu rozpočtu obce Prostřední Bečva s tím, že se zaměříte na výběr daně z nemovitých věcí.
- Proveďte dotazníkové šetření mezi občany obce Prostřední Bečva zaměřené na hospodaření obce a daň z nemovitých věcí v obci.
- Na základě dotazníkového šetření zhodnoťte výběr daně z nemovitých věcí v obci Prostřední Bečva a navrhněte její efektivnější využití, tak aby to mělo pozitivní dopad na hospodaření obce.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **Tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018, 269 s. ISBN 978-80-7598-165-3.
LAJTKEPOVÁ, Eva. *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe*. 1.vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2013, 130 s. ISBN 978-80-7204-861-8.
LEE, Robert D., Ronald Wayne JOHNSON a Philip G. JOYCE. *Public budgeting systems*. 9th ed. Burlington: Jones & Bartlett Learning, 2013, 656 s. ISBN 978-1-4496-2790-4.
SEDMIHRADSKÁ, Lucie. *Rozpočtový proces obcí*. 1.vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 179 s. ISBN 978-80-7478-967-0.
VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ. *Daňový systém 2020*. 15. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2020, 408 s. ISBN 978-80-7598-887-4.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Pavlína Kirschnerová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **15. ledna 2021**
Termín odevzdání bakalářské práce: **18. května 2021**

L.S.

---

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

---

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

Ve Zlíně dne 15. ledna 2021

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení: .....

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cílem bakalářské práce je posoudit hospodaření obce Prostřední Bečva a na základě dotazníkového šetření zjistit, jaký postoj mají obyvatelé této obce k možnému zvýšení daně z nemovitých věcí prostřednictvím místního koeficientu. Teoretická část práce je zpracována pomocí odborné literatury, týkající se obce, rozpočtu obce, základní daňové problematiky a daně z nemovitých věcí. V praktické části je provedena analýza rozpočtu obce v období dvou let, která je zaměřena především na daň z nemovitých věcí. Dále je provedeno dotazníkové šetření mezi obyvateli obce, které zjišťuje, zda by souhlasili se zavedením místního koeficientu, aby tak pomohli touto formou navýšit příjmy obce a zároveň zda by byli schopni případné navýšení daně z nemovitých věcí finančně unést. V závěru práce je uvedeno shrnutí zjištěných poznatků a navrženo doporučení pro obec.

Klíčová slova: obec, rozpočet obce, daňové příjmy, daň z nemovitých věcí, místní koeficient

ABSTRACT

The aim of this bachelor's thesis is to assess the management of the municipality of Prostřední Bečva and on the basis of a questionnaire survey to find out what attitude the inhabitants of this municipality have to a possible increase in property tax through a local coefficient. The theoretical part of the work is processed using professional literature, concerning the municipality, the municipal budget, basic tax issues and the property tax. In the practical part is an analysis of the municipal budget over a period of two years, which is focused especially on property tax. Furthermore, a questionnaire survey is conducted among the inhabitants of the municipality, which finds out whether they would agree with the introduction of a local coefficient to help increase the municipality's income in this way and also whether they be able to financially bear any increase in property tax. In the end of the work is a summary of the findings and proposed recommendations for the municipality.

Keywords: municipality, budget of the municipality, tax revenues, property tax, local coefficient

Poděkování

Na tomto místě bych především ráda poděkovala vedoucí mé bakalářské práce Ing. Pavlíně Kirschnerové, Ph.D. za její odborné vedení, trpělivost, věnovaný čas a cenné rady, kterými přispěla k vypracování této práce. Současně bych také poděkovala své rodině za jejich podporu během celého studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST.....	12
1 CHARAKTERISTIKA OBCE.....	13
1.1 DRUHY OBCE.....	13
1.2 ORGÁNY OBCE.....	14
1.2.1 Zastupitelstvo.....	14
1.2.2 Rada Obce.....	15
1.2.3 Starosta.....	16
2 ROZPOČET OBCE.....	17
2.1 ROZPOČTOVÝ PROCES.....	17
2.2 ROZPOČTOVÁ SKLADBA.....	18
2.3 PŘÍJMY OBECNÍHO ROZPOČTU.....	19
2.3.1 Daňové příjmy.....	19
2.3.2 Nedaňové příjmy.....	20
2.3.3 Kapitálové příjmy.....	20
2.3.4 Přijaté transfery.....	20
2.3.5 Ostatní příjmy.....	21
2.4 VÝDAJE OBCE.....	21
2.4.1 Běžné výdaje.....	21
2.4.2 Kapitálové výdaje.....	22
2.5 ROZPOČTOVÝ VÝHLED.....	22
2.6 ZÁVĚREČNÝ ÚČET.....	22
3 DAŇOVÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY.....	23
3.1 DEFINICE DANĚ.....	24
3.2 PŘÍMÉ DANĚ.....	24
3.3 NEPŘÍMÉ DANĚ.....	26
3.4 OSTATNÍ DAŇOVÉ PŘÍJMY.....	27
3.5 ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ.....	27
4 DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ.....	30
4.1 HISTORIE ZDANĚNÍ NEMOVITÝCH VĚCÍ V ČESKÉ REPUBLICE.....	30
4.2 DAŇ Z POZEMKŮ.....	31
4.2.1 Předmět daně.....	31
4.2.2 Poplatník daně.....	32
4.2.3 Osvobození od daně.....	32
4.2.4 Základ daně.....	33
4.2.5 Sazba daně.....	33

4.3	DAŇ ZE STAVEB A JEDNOTEK	34
4.3.1	Předmět daně	34
4.3.2	Poplatník daně	35
4.3.3	Osvobození od daně	35
4.3.4	Základ daně	36
4.3.5	Sazba daně.....	36
4.4	SPRÁVA DANĚ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ	38
4.5	MOŽNOST NAVÝŠENÍ PŘÍJMŮ Z DANĚ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ V OBCI.....	38
4.5.1	Koeficient podle počtu obyvatel	38
4.5.2	Koeficient ve výši 1,5	39
4.5.3	Místní koeficient	39
II	PRAKTICKÁ ČÁST	41
5	CHARAKTERISTIKA OBCE PROSTŘEDNÍ BEČVA	42
5.1	ZÁKLADNÍ INFORMACE.....	43
5.2	STRUČNÁ HISTORIE OBCE	43
6	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE PROSTŘEDNÍ BEČVA.....	44
6.1	PŘÍJMY	44
6.1.1	Daňové příjmy.....	45
6.1.2	Nedaňové příjmy	46
6.1.3	Kapitálové příjmy.....	46
6.1.4	Přijaté transfery	47
6.2	VÝDAJE	48
6.2.1	Běžné výdaje	49
6.2.2	Kapitálové výdaje.....	49
6.3	ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ OBCE	50
7	DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ OBCE PROSTŘEDNÍ BEČVA.....	51
7.1	DAŇ Z POZEMKŮ	51
7.2	DAŇ ZE STAVEB A JEDNOTEK.....	53
8	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	55
8.1	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ V OBCI PROSTŘEDNÍ BEČVA.....	55
9	SHRUTÍ A ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ	66
	ZÁVĚR	68
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	69
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	73
	SEZNAM OBRÁZKŮ	74
	SEZNAM TABULEK.....	75
	SEZNAM GRAFŮ	76
	SEZNAM PŘÍLOH.....	77

ÚVOD

Bakalářská práce zkoumá vliv daně z nemovitých věcí na rozpočet obce Prostřední Bečva. Obec se nachází ve Zlínském kraji, v okrese Vsetín a má 1 789 obyvatel. Tuto obec jsem zvolila z toho důvodu, že v ní bydlím a zajímá mě, jak obec hospodaří a využívá své finanční prostředky pro její prospěch. Cílem této práce je posoudit hospodaření obce Prostřední Bečva a na základě dotazníkového šetření zjistit, jaký postoj mají obyvatelé této obce k možnému zvýšení daně z nemovitých věcí prostřednictvím místního koeficientu.

Tato bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Na začátku je také uveden abstrakt, úvod, cíle a metody zpracování práce a na závěr je práce shrnuta a doplněna společně s doporučením pro obec.

Teoretická část práce se zabývá definicemi a vysvětlením základních pojmů na základě odborné literatury. V první kapitole je vysvětleno, co je to obec, její druhy a orgány, jako jsou zastupitelstvo, rada obce a starosta obce. V následující kapitole je rozepsán rozpočet obce, který se skládá z příjmů a výdajů, ty jsou pak podrobněji v podkapitolách rozepsané. Je zde také popsán rozpočtový proces nebo skladba rozpočtu. Na závěr této kapitoly je uveden závěrečný účet obce. Třetí kapitola bakalářské práce definuje daňový systém v České republice, kde je uvedena a vysvětlena základní problematika daní. Poslední kapitola se týká daně z nemovitých věcí, která je hlavním tématem této práce. Daň se dále dělí na daň z pozemků a daň ze staveb. V obou podkapitolách je uvedeno, co je předmětem daně, kdo je poplatníkem daně, osvobození od daně, základ daně, výše sazeb a pak následuje společné ustanovení této daně. Na závěr této teoretické části se bakalářská práce věnuje možnostmi obce, jak navýšit svůj příjem z daně z nemovitých věcí prostřednictvím koeficientů.

Na začátku praktické části je představena obec Prostřední Bečva, ve které jsou uvedeny základní informace o obci. V následující kapitole je provedena analýza hospodaření obce v letech 2018 a 2019. Příjmy tohoto územně samosprávného celku jsou rozděleny do několika podkapitol, kde jsou rozebrány a porovnány v jednotlivých letech příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery. Druhou částí obecního rozpočtu je výdajová stránka, které se dělí na výdaje běžné a výdaje kapitálové. Na závěr této kapitoly je uvedeno celkové zhodnocení hospodaření obce Prostřední Bečva. Dále se bakalářská práce zaměřuje na daň z nemovitých věcí, která se člení na daň z pozemků a daň ze staveb. Obě tyto části daně z nemovitých věcí jsou sledovány a porovnávány ve sledovaném období dvou let. Součástí praktické části je také dotazníkové šetření, které se týká možnosti navýšení daně

z nemovitých věcí prostřednictvím místního koeficientu. Pomocí dotazníku je potřeba zjistit, zda by obyvatelé vybrané obce souhlasili se zavedením místního koeficientu, aby tak pomohli navýšit příjmy obce ve prospěch zlepšení nebo dalšího růstu občanské vybavenosti a zároveň zda by byli schopni případné navýšení daně z nemovitých věcí finančně unést. Na závěr je celá tato bakalářská práce shrnuta a doplněna návrhem s doporučením pro obec.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem bakalářské práce je posoudit hospodaření obce Prostřední Bečva a na základě dotazníkového šetření zjistit, jaký postoj mají obyvatelé této obce k možnému zvýšení daně z nemovitých věcí prostřednictvím místního koeficientu. Součástí této práce je provedení analýzy rozpočtu obce Prostřední Bečva za období 2018 a 2019 se zaměřením na daň z nemovitých věcí.

Teoretická část bakalářské práce je zpracována na základě odborné literatury, zákonů a případně doplněna internetovými zdroji. Problematika v teoretické části obsahuje pojmy vztahující se k obci, obecnímu rozpočtu, daním a dani z nemovitých věcí.

Na začátku praktické části je představena vybraná obec Prostřední Bečva. Následně je provedena analýza rozpočtu obce za období 2018 a 2019, kde je uvedeno porovnávání příjmů a výdajů mezi jednotlivými roky. Informace k rozpočtu obce jsou čerpány ze závěrečných účtů územně samosprávného celku z jednotlivých let a účetních výkazů obce Prostřední Bečva. Po analýze rozpočtu následuje daň z nemovitých věcí v obci, která je rozdělena na daň z pozemků a daň ze staveb. Závěr praktické části se týká kvantitativního výzkumu, který je proveden pomocí dotazníkového šetření v obci Prostřední Bečva. Cílem dotazníku je zjistit, zda by obyvatelé vybrané obce souhlasili se zavedením místního koeficientu a pomohli tak navýšit příjmy obce ve prospěch zlepšení nebo dalšímu růstu občanské vybavenosti a zároveň zda by byli schopni případné navýšení daně z nemovitých věcí finančně unést.

Dotazník se skládá z 10 otázek a je zpracován v elektronické i listinné formě. Tištěná forma dotazníku byla roznesena v obci a následující den vybrána osobně zpět. Dotazník v elektronické formě byl rozeslán mezi další občany obce. Výsledky dotazníku jsou zpracovány do tabulek a grafů pomocí Microsoft Excel. Na základě zjištěných výsledků z dotazníkového šetření je obci Prostřední Bečva navrženo doporučení.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA OBCE

Podle Ústavy České republiky (Česko, 1993) je obec definována, jako územně samosprávný celek, který je vždy součástí vyššího územně samosprávného celku, tedy kraje.

Podle Pekové (2011, str. 341) má obec postavení územního samosprávného společenství a nestátního subjektu. Je vymezena třemi základními znaky, kterými jsou území, občané a působnost samosprávy ve veřejných záležitostech obce. Občané by měli mít na území České republiky trvalé bydliště, nebo alespoň české občanství. Mohou se také podílet na řízení obce, buďto přímo anebo nepřímo, prostřednictvím volených zástupců (zastupitelstvo).

Záležitosti si obec spravuje samostatně nebo v přenesené působnosti. V rámci samostatné působnosti mohou orgány krajů a státu v této oblasti zasahovat pouze tehdy, vyžaduje-li to ochrana zákona a jen takovým způsobem, který zákon stanoví. Obec může v samostatné působnosti ukládat povinnosti pomocí obecné závazné vyhlášky. Povinnosti může uložit například:

- k zabezpečení záležitostí veřejného pořádku,
- k pořádání, průběhu a konci sportovních či kulturních shromáždování,
- k zajištění udržování čistoty veřejného prostranství,
- k ochraně životního prostředí,
- zřizovat obecní policii (Česko, 2000).

V případě přenesené působnosti se jedná o výkon státní správy. Orgány obce se musí řídit zákonem o obcích a jinými právními předpisy. Popřípadě také usnesením vlády, směrnicemi ústředních správních orgánů a opatřeními příslušných orgánů veřejné správy. Obce ve výkonu přenesené působnosti obdrží příspěvek, který je jim hrazený ze státního rozpočtu. Pokud zvláštní zákon upravuje působnost obcí a nestanoví, že jde o přenesenou působnost obce, pak se vždy jedná o samostatnou působnost. Výkony v přenesené působnosti se dělí podle rozsahu, a to na obec základního typu, obec s pověřeným obecním úřadem nebo obec s rozšířenou působností (Česko, 2000).

1.1 Druhy obce

Mezi základní kategorie územně samosprávných celků patří obce, města, městys nebo statutární města. Zvláštní postavení má pak hlavní město Praha (Peková, 2011, s. 342). Označení město nesou podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích územně samosprávné celky,

kteřé byly městem před dnem 17. května 1954 a zároveň tak stanovil na základě žádosti obce předseda Poslanecké sněmovny. Městem se také stává obec, která splňuje podmínku alespoň 3 000 obyvatel a stanovil-li tak na návrh obce předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Zákon o obcích uvádí také další možnost vzniku města. Jedná se o sloučení dvou nebo více obcí, z nichž musí být alespoň jedna městem, pak se z nově vzniklé obce stává město (Česko, 2000).

Dle Balíka (2009, s. 20-21) se za městys považují obce, které měly právo užívat označení městyse před dnem 17. května 1954 a pokud o to požádaly předsedu Poslanecké sněmovny. Předseda Poslanecké sněmovny pak na základě žádosti obce stanoví a současně určí den, kdy se obec stává městysem. Označení městys však může být uděleno i bez historické tradice předsedou Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Městys je chápán velikostně jako obec, ale významově se přibližuje spíše městu. Čmejrek (2010, s. 38) doplňuje, že dalším typem obcí jsou statutární města, která se mohou dále členit na městské části a městské obvody s vlastními orgány samosprávy. Vymezení statutárních měst se pak nachází v §4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

1.2 Orgány obce

Orgán samostatně spravující obec, je zastupitelstvo obce. Z členů zastupitelstva je pak zvolen starosta obce, který ji zastupuje navenek. Za výkonný orgán obce se považuje rada obce, skládající se ze starosty a členů zastupitelstva (Provazníková, 2015, s. 28).

Pravomoci orgánů obce jsou rozdělené na vyhrazené a nevyhrazené. Vyhrazené pravomoci vykonávají pouze ty orgány obce, které jsou jim určeny. Výkon nevyhrazených pravomocí má primárně rada obce, popřípadě jej může vykonávat také starosta obce (Býma, 2012).

1.2.1 Zastupitelstvo

Zastupitelstvo obce je kolektivní volený orgán, který má rozhodující pravomoci a obec spravuje. Orgán při svém rozhodování uplatňuje princip nadpoloviční většiny, což znamená, že pro rozhodnutí nebo usnesení musí souhlasit alespoň nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva. Zároveň je jednání zastupitelstva zpravidla veřejné. V tabulce č. 1 je uveden počet členů zastupitelstva, který je závislý na počtu obyvatel obce. Kromě počtu obyvatel je počet členů závislý také na velikosti katastrálního území obce (Peková, 2011, s. 351).

Tabulka 1 Počet členů zastupitelů závislý na počtu obyvatel

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelů
do 500	5–15 členů
od 500 do 3 000	7–15 členů
od 3 000 do 10 000	11–25 členů
od 10 000 do 50 000	15–35 členů
od 50 000 do 150 000	25–45 členů
nad 150 000	35–55 členů

Zdroj: (Zákon o obcích č. 128/2000 Sb., §68, ods.1), vlastní zpracování

Rozhodujícím vlivem je pro stanovení počtu členů zastupitelstva obce počet obyvatel dané obce k 1. lednu roku, kdy se konají volby. Zvolení počtu zastupitelstva obce se musí oznámit na úřední desce obecního úřadu do dvou dnů od stanovení nebo způsobem, který je v místě obvyklý. Mandát člena zastupitelstva vzniká zvolením, kdy na prvním zasedání musí jako nově zvolený člen skládat slib před zastupitelstvem a ztvdit ho podpisem. Funkci, kterou vykonává, je funkce veřejná. Zavazuje se tím, že ji bude vykonávat osobně. Osoba, která je zvolena do funkce zastupitele, může být také neuvolněným členem. Neuvolněný člen zastupitelstva má nárok pro výkon této funkce získat od zaměstnavatele pracovní volno s náhradou mzdy nebo platu, kterou pak příslušná obec uhradí danému zaměstnavateli (Česko, 2000).

Člen zastupitelstva má právo při výkonu své funkce předkládat ostatním členům zastupitelstva, radě obce a dalším orgánům návrhy, které je potřeba projednat. Dále má možnost vznášet dotazy, připomínky a podněty. Zastupitelstvo, jako orgán obce má vyhrazeno schvalovat rozpočet obce, program rozvoje obce, závěrečný účet obce, zřizovat fondy obce a další, které zákon ukládá. Důležitým úkonem orgánu je především vydávat obecně závazné vyhlášky obce. Zastupitelé se v obci schází nejméně jedenkrát za 3 měsíce, kdy zasedání svolává a řídí starosta obce. Nejpozději se koná do 21 dnů, ode dne, kdy byla žádost doručena příslušnému obecnímu úřadu (Česko, 2000).

1.2.2 Rada Obce

Výkonným orgánem územně samosprávného celku je rada obce, a to v samostatné působnosti. V rámci přenesené působnosti rada může rozhodovat pouze v oblasti, kterou ji

stanoví zákon. Rada se nevolí v obci, která má méně než 15 členů zastupitelstva, a tak všechny její pravomoci přechází na starostu. Je tvořena starostou, místostarostou (místostarosty) a dalšími členy rady, kteří jsou voleni z členů zastupitelstva obce. Počet členů je stanovený na nejméně 5 a nevíše 11, nesmí však přesahovat jednu třetinu počtu všech členů zastupitelstva obce. Do oblasti přenesené působnosti patří především vydávání nařízení obce. Schůze rady jsou oproti zastupitelstvu neveřejné, avšak do usnesení rady mají právo nahlédnout všichni, kteří dovršili plnoletého věku. Ze schůze se pořizuje zápis, který je podepsán starostou, místostarostou a jinými radními (Sdružení místních samospráv ČR, 2021).

Činností rady je připravovat návrhy, které patří k projednání a předložit je zastupitelstvu. Zajišťuje plnění usnesení, zabezpečuje hospodaření obce, podle schváleného rozpočtu. Hlavním úkolem je vydávání nařízení obce, projednává a řeší návrhy, připomínky a podněty, které jí předloží zastupitelstvo. Rada obce stanovuje rozdělení pravomocí na obecním úřadě. Pokud by byla rada obce zrušena, musí vykonávat svou funkci do té doby, než bude nová rada zvolena (Česko, 2000).

1.2.3 Starosta

Podle Pekové (2011, s. 355) je starosta hlavním představitelem obce, který ji zastupuje navenek a je odpovědný zastupitelstvu. Jeho mandát trvá až do doby, kdy je zvolen nový starosta. Mezi činnosti starosty patří svolávání zastupitelstva obce, připravuje, svolává a řídí schůzky rady obce, kde musí podepsat usnesení společně s dalšími členy rady. Starosta plní také funkci zaměstnavatele v obci, jeho další kompetencí je jmenovat a odvolávat tajemníka v obci. Není-li v obci jmenován tajemník, plní jeho funkci starosta. Starostu v jeho nepřítomnosti zastupuje místostarosta, a pokud se jedná o město, tak je to primátor.

2 ROZPOČET OBCE

Rozpočet obcí nebo krajů je chápán jako finanční plán, který by měl bilancovat příjmy a výdaje za rozpočtové období. Často jsou rozpočty územně samosprávných celků označovány jako decentralizované peněžní fondy, kde obec získává příjmy přerozdělením nebo vlastní činností a následně je rozděluje nebo používá na financování veřejných statků. Typickými vlastnostmi rozpočtu jsou nenávratnost, neekvivalentnost a nedobrovolnost (Provazníková, 2015, s. 51-52).

Pro Leeho, Johnsona a Joyce (2013, s. 14) je *rozpočet jako dokument nebo soubor dokumentů, které představují finanční stav nebo budoucí plány dané organizace, spojené s informacemi o příjmech, výdajích, činnostech a cílech.*

Rozpočtovým obdobím, na který je rozpočet obce sestaven, je kalendářní rok. Při jeho zpracování se vychází z rozpočtového výhledu, který se sestavuje na 2 až 5 let po roce, na kdy je rozpočet sestavován. Zpravidla se rozpočet sestavuje jako vyrovnaný, ale za určitých podmínek je možné jej schválit jako přebytkový nebo deficitní. Pokud se rozpočet neschválí do 1. ledna rozpočtového roku, bude se hospodaření obce řídit rozpočtovým provizoriem, pro které stanoví pravidla zastupitelstvo (Lajtkepová, 2013, s. 87).

V průběhu zpracování rozpočtu musí obce dodržovat určité rozpočtové zásady, jako jsou zásada každoročního sestavování a schvalování rozpočtu, zásada reálnosti rozpočtu, zásada jednotnosti a úplnosti rozpočtu, zásada dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu nebo zásada publicity rozpočtu (Bagárová Grzywa, 2000).

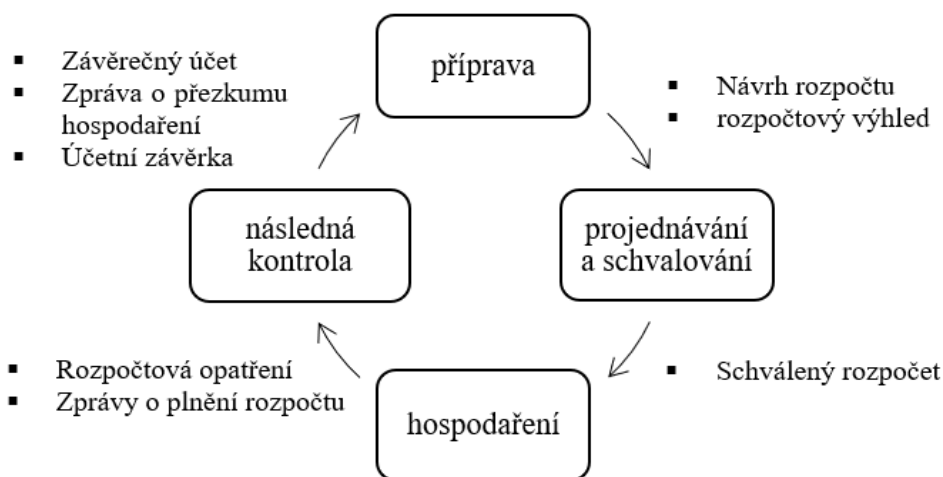
2.1 Rozpočtový proces

Jak uvádí ve své knize Provazníková (2015, s. 63), rozpočtový proces je souhrn činností, které jsou nezbytné k řízení hospodaření obce nebo kraje v daném rozpočtovém období. Zákon neupravuje pravidla přípravy pro sestavování rozpočtů, proto jsou v jiných obcích rozpočty odlišné, avšak zásady a fáze zůstávají pro všechny stejné. Obec sestavuje rozpočet na jeden kalendářní rok, s tím, že musí být reálný, úplný a pravdivý.

Podle Sedmihradské (2015, s. 37) je rozpočtový proces soubor rozhodnutí, které se týkají veřejných příjmů a výdajů. Výsledkem procesu se pak stává konkrétní rozpočet. Obsahem rozpočtového procesu by mělo být plánování a rozhodování o tom, co je nutné k realizaci. Proces tvoří čtyři základní fáze, které zasahují do několika let dopředu. Před začátkem daného rozpočtového roku musí proběhnout příprava návrhu rozpočtu, jeho projednání a

schválení zastupitelstvem. Obec po celý rozpočtový rok hospodaří podle schváleného rozpočtu a po jeho skončení se provede vyúčtování, připraví se závěrečný účet a účetní závěrka. Tento rozpočtový cyklus a jeho kroky jsou znázorněny na následujícím obrázku 1.

Jako první částí rozpočtového cyklu je příprava a podání, další je schválení rozpočtu, pak plnění a čerpání rozpočtu a na závěr následuje kontrola rozpočtu (Lee, Johnson a Joyce, 2013, s. 117). Provazníková (2015, s. 63) tyto kroky doplňuje ještě analýzou minulosti a stanovení si priorit pro rozpočtové období, kontrolou plnění rozpočtu, přehledem o skutečném plnění rozpočtu a nakonec činností, která se týká aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu.

Obrázek 1 Rozpočtový cyklus

Zdroj: (Sedmhradská, 2015, s. 37), vlastní zpracování

Sestavený návrh rozpočtu projednávají výkonné orgány, tedy finanční výbor a rada obce. Schvalování rozpočtu pak patří do pravomocí zastupitelstva. Zastupitelé ho mohou schválit jako vyrovnaný, přebytkový nebo schodkový rozpočet. Pokud se navrhne rozpočet se schodkem, je nutné ho pokrýt finančními prostředky z minulých let, úvěrem, či půjčkou (Provazníková, 2015, s. 63).

2.2 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba využívá několik druhů třídění příjmů a výdajů. Zajišťuje tak jejich jednodušší rozdělení. Patří mezi ně třídění druhové, organizační, odvětvové, konsolidační a další. Jako základní třídění se považuje druhové, týkající se všech peněžních operací, které se pak dále člení na příjmy, výdaje a financování (Provazníková, 2015, s. 101).

Sedmíhradská (2015, s. 30) uvádí, že rozpočet, který je tvořen příjmy a výdaji, je možné dále členit. Rozdělují se na běžný a kapitálový rozpočet, čímž rozlišuje opakující se a jednorázové příjmy a výdaje. Běžné příjmy se považují za každoročně se opakující. Pokud však tyto běžné příjmy nestačí na krytí běžných výdajů, musí obec uvažovat o změnách. Kapitálový rozpočet se považuje spíše za jednorázový příjem a ukazuje, jak může obecní rozpočet přispívat k tvorbě či zhodnocení obecního majetku.

2.3 Příjmy obecního rozpočtu

Příjmy, které směřují do obecního rozpočtu Provazníková (2015, s. 105) člení do čtyř tříd:

- Třída 1 – daňové příjmy
- Třída 2 – nedaňové příjmy
- Třída 3 – kapitálové příjmy
- Třída 4 – přijaté dotace

2.3.1 Daňové příjmy

Tyto příjmy se řadí mezi běžné, tedy opakující se příjmy, které však nemusí být stále ve stejné výši. Daňové příjmy se řídí podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Tento zákon určuje, jaké druhy daní budou do obecního rozpočtu plynout v celé své výši, popřípadě stanovením určitého podílu na celostátně vybraných daních. Jedná se tedy o svěřenecké a sdílené daně, které jsou ještě doplněny místními a správními poplatky (Peková, 2011, s. 241-242).

Daňové příjmy jsou nejvýznamnějším zdrojem rozpočtu, tvoří zhruba polovinu z celkových příjmů obcí. Ze svěřeneckých daní je příjmem obce celý výnos daně z nemovitých věcí, který je obci přidělen podle polohy nemovitosti (Provazníková, 2015, s. 109). Za další příjem jsou považovány již zmíněné správní poplatky, na základě zákona o správních poplatcích a jsou to například poplatky za výpis z matrik, vystavení dokladů či povolení stavby. Oproti tomu místní poplatky mají pouze povahu obecní daně a jejich zaplacením nevzniká nárok na protislužbu. Tvoří však malý podíl na obecním rozpočtu. Za místní poplatek se považuje poplatek za psa, rekreační pobyt nebo užívání veřejného prostranství (Provazníková, 2015, s. 113-114).

2.3.2 Nedaňové příjmy

V rámci nedaňových příjmů obecního rozpočtu mají významnou roli příjmy z vlastního podnikání. Většina těchto příjmů má oproti kapitálového charakteru, charakter běžného příjmu. Řadí se mezi ně příjmy z podílu na zisku podniků s majetkovým vkladem obce, už po zdanění nebo příjmy z pronájmu majetku. Příjem v podobě pronájmu majetku je závislý na jeho využití. Pokud k tomuto příjmu dojde, jedná se o dlouhodobý a zejména stabilní příjem pro obecní rozpočet. Nedaňové příjmy mohou být také doplněny o uživatelské poplatky, které se považují za výjimečné příjmy a jsou spíše součástí rozpočtu malé obce (Peková, 2011, s. 467-468).

2.3.3 Kapitálové příjmy

Součástí kapitálových příjmů jsou příjmy z prodeje majetku obce, výnosy z prodeje akcií a jiných majetkových podílů. Růst těchto příjmů může způsobit vyšší obchodování s cennými papíry zejména plynárenských a energetických společností. Tyto příjmy jsou často jednorázového a neopakovatelného charakteru (Provazníková, 2015, s. 168). Peková (2011, s. 474) již uvedené příjmy ještě dále doplňuje o dary na pořízení investic, s tím, že se jedná zpravidla o nahodilý příjem. Stejně tak by příjem z prodeje majetku měl být využit na financování investic týkajících se veřejného sektoru.

2.3.4 Přijaté transfery

Patří mezi další významnou část obecního rozpočtu. Základní třídění transferů (dále jen dotací) je účelové a neúčelové. Za účelovou se považuje dotace s jasně vymezeným konkrétním účelem. Nemůže být použita na jinou potřebu, než na jakou byla poskytnuta. Pro obce jsou výhodnější neúčelové dotace. Ty se mohou použít na jakýkoliv účel, jelikož nejsou vázány konkrétními podmínkami. Další možnost členění je na běžné (neinvestiční) a kapitálové (investiční). Běžné dotace jsou na financování běžných potřeb obce a kapitálové na investiční projekty. Z pohledu nároku je možnost dále členit dotace na nárokové a nenárokové. O nárokové dotace obec nemusí žádat, protože jsou poskytovány na financování veřejných služeb a statků. Pokud se jedná o nenárokovou dotaci, obec o ni musí zažádat a k jejímu získání splnit stanovené podmínky (Lajtkepová, 2013, s. 89-90).

Velká část dotací, která plyne do rozpočtů obcí je ze státního rozpočtu, který se řídí zákonem o rozpočtu na příslušný rok. Dalšími možnostmi, jak mohou obce získat dotaci, je na základě žádostí od ministerstev v rámci tzv. grantových programů, od státních fondů nebo z fondů

EU. Dotace poskytnuté Evropskou unií sebou nesou také konkrétní podmínky na jejich využití, tak aby byly v souladu s ostatními členskými státy (Peková, 2011, s. 474-475).

2.3.5 Ostatní příjmy

Dle Lajtkepové (2013, s. 89) dělí ostatní příjmy mezi doplňkové příjmy a příjmy z přijatých sankčních pokut. Peková (2011, s. 471) sankční příjmy považuje za obtížně plánované, nahodilé a malé. Obce totiž mohou tyto sankce ukládat pouze subjektům, které učinily přestupek a budou podle zákona o přestupcích postaveny před přestupkové řízení. Dalšími ostatními příjmy jsou často dary nebo výnosy z veřejných sbírek, které jsou pro rozpočet obce velice nestabilní, obtížně plánovatelné a nepravidelné (Peková, 2011, s. 473).

2.4 Výdaje obce

Provazníková (2015, s. 105) člení příjmy obecního rozpočtu od 1. – 4. tříd. Co se týká výdajů, tak v tomto členění nadále pokračuje od 5. do 6. třídy. Výdaje se třídí na:

- Třída 5 – běžné výdaje
- Třída 6 – kapitálové výdaje
- Třída 8 – financování

Co se týče třídy 8 – financování, tak ta má zvláštní postavení mezi výdaji. Obsahem jsou stavové údaje, které nejsou peněžním tokem. Tato třída vyjadřuje také změnu stavu finančních prostředků na bankovních účtech, sloužící jako informace pro účetní výkaz o peněžních tocích (Provazníková, 2015, s. 105).

Z rozpočtu obce se hradí zejména závazky, které obci vyplývají na základě zákona, výdaje na vlastní činnost, výdaje spojené s výkonem státní správy, z uzavřených smluv, úhrady z úroků a přijatých půjček a úvěrů, emise vlastních dluhopisů (Gregorová, 2015).

2.4.1 Běžné výdaje

Lajtkepová (2013, s. 89) ve své knize člení běžné výdaje jako neinvestiční výdaje obecního rozpočtu, mezi které patří mzdy a platy zaměstnanců obce, povinné pojistné za zaměstnance, energie, nájemné, úroky, pokuty, příspěvky dobrovolným svazkům, výdaje na municipální podniky a další provozní výdaje. Tyto běžné výdaje mají opakující se charakter.

2.4.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové, zvané také jako investiční výdaje obce se vyznačují celkově vyšším objemem. Výdaje musí být řádně zajištěny z finančních prostředků, a to zejména ze svého běžného rozpočtu, ze zvláštního fondu nebo z rozpočtu vyšší vládní úrovně (Pilný, 2003).

Tyto výdaje slouží často jako dlouhodobé financování investičních potřeb přesahujících období jednoho rozpočtového roku. Patří zde však také výdaje na nákup cenných papírů a majetkových podílů, investiční transfery, investiční půjčky a další výdaje (Provazníková, 2015, s. 194-195).

2.5 Rozpočtový výhled

Rozpočtový výhled je tzv. pomocný nástroj při plánování obecního rozpočtu. Samostatná příprava rozpočtu je ovlivněna a zároveň vychází právě z rozpočtového výhledu. Informace, které sebou rozpočtový výhled nese do rozpočtového procesu zmírňuje krátkozrakost období. Současně slouží jako varovný signál, kdy obec není schopna krýt očekávané příjmy očekávanými výdaji (Sedmíhradská, 2015, s. 47).

Ke schválení předpokládaných příjmů a výdajů rozpočtu se také každoročně předkládá rozpočtový výhled na období 2 až 5 let, které následují po aktuálním roce schvalovaného návrhu rozpočtu (Sdružení místních samospráv ČR, 2021).

Rozpočtový výhled by měl obsahovat celkové příjmy, výdaje, pohledávky a závazky. Obce mohou na základě rozpočtového výhledu rozhodovat o svých financích a potřebách v období delším než jeden rok. Jelikož delší časové období je důležité pro naplánování investičních potřeb (Provazníková, 2015, s. 67).

2.6 Závěrečný účet

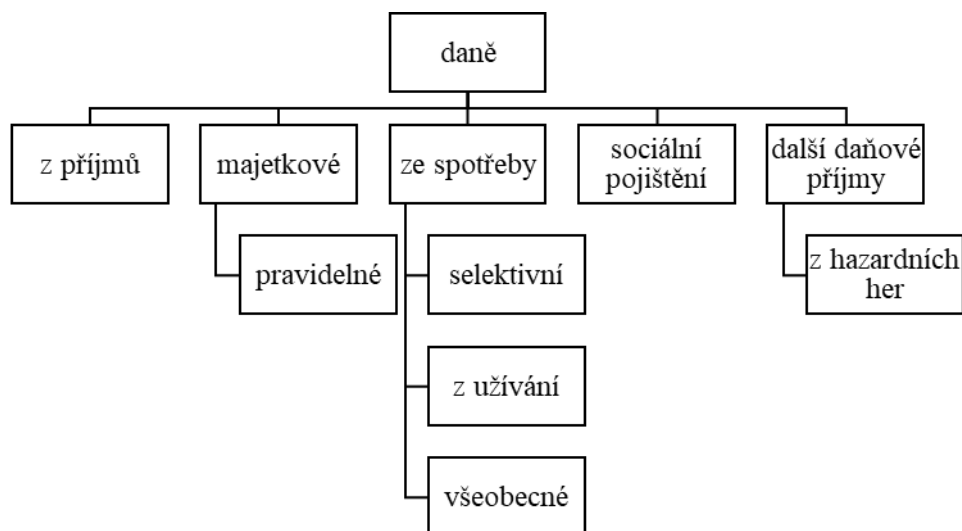
Dle Lajtkepové (2013, s. 91) do 30. června následujícího roku projednává závěrečný účet společně se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření zastupitelstvo, které musí také přijímat opatření k odstranění nedostatků. Společně se závěrečným účtem musí být vyúčtovány finanční vztahy ke státnímu rozpočtu, ke krajům, ostatním obcím a ke státním fondům. Návrh závěrečného účtu musí být zveřejněn nejpozději po dobu 15 dnů, před tím, než ho zastupitelstvo projedná. Připomínky se podávají buďto v písemné formě ve lhůtě zveřejnění účtu nebo ústně při zasedání zastupitelstva.

3 DAŇOVÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY

V předešlých dvou kapitolách jsem se věnovala charakteristice obce a jejímu obecnímu rozpočtu, které jsou nezbytnou součástí této práce. Avšak hlavním tématem práce je daň z nemovitých věcí, a proto je nutné se seznámit se základní daňovou problematikou. V této kapitole se tedy budu zabývat daňovým systémem České republiky, kde uvedu definici daně a její členění, do kterého daň z nemovitých věcí spadá. Na závěr se bude tato kapitola věnovat rozpočtovému určení daní, které stanovuje, do jakého veřejného rozpočtu a v jak velké procentuální výši budou jednotlivé daně plynout.

Daňová soustava je provázaný souhrn všech daní, které se na daném území vybírají. Systém zahrnuje vztahy mezi jednotlivými daněmi a pravidla, jak by tyto daně měly být vybírány. Na dobrý daňový systém je kladeno spousta požadavků, jedná se zejména o:

- daňovou spravedlnost,
- daňovou efektivnost,
- právní perfektnost,
- jednoduchost a srozumitelnost,
- transparentnost a pružnost (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 53).

Obrázek 2 Daňová soustava v České republice

Zdroj: (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 59), vlastní zpracování

Obrázek 2 znázorňuje daňovou soustavu České republiky, která je tvořena daněmi z příjmů, z majetku, ze spotřeby, ze sociálního pojištění a dalších daňových příjmů. Tyto daně jsou pak dále členěny. Od roku 2021 je změna v daních majetkových, do kterých patří už pouze

pravidelné daně, a to daň z nemovitých věcí, popřípadě daň silniční. Obecně jsou všechny tyto daně rozděleny do dvou skupin – přímé a nepřímé. Najdou se však i daně, které do tohoto rozdělení nepatří. Jedná se zejména o sociální pojistné. Z obrázku 2 jde zároveň vidět, že daňová soustava není tvořena pouze jednou velkou daní, ale několika menšími daněmi, což odpovídá jednomu z kladených požadavků na dobrý daňový systém. (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 59). Hlavním cílem vzniku daňové soustavy je zabezpečit dostatečný daňový výnos, který by prostřednictvím výběru daní primárně naplnil veřejné rozpočty. (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 54). Ty totiž nemohou být naplněny pouze jednou velkou daní, a proto vznikly další (menší daně), které jsou navzájem provázané. Každá daň má jiný vliv na ekonomickou aktivitu občanů a společnosti, proto se musí sledovat jejich struktura a celková výše zaplacení (Hamerníková, Maaytová, 2010, s. 111).

Základními charakteristikami daňového systému jsou daňová kvóta a daňový mix. Daňová kvóta slouží zejména k mezinárodnímu srovnávání. Ukazuje, jak velká část vytvořeného produktu se přes veřejné rozpočty přerozdělila. Zatímco daňový mix se měří podílem výnosu jednoho typu daní na celkovém daňovém výnosu. Vypovídá o tom, jaký význam stát daním ukládá (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 50, 59).

3.1 Definice daně

Dle Kubátové (2018, s. 15) lze daň definovat jako povinnou, nenávratnou a zákonem stanovenou platbu, která směřuje do veřejného rozpočtu. Platba daně je zároveň neúčelová a neekvivalentní. Může být placena opakovaně anebo jen za určitých okolností. Nenávratnost znamená, že subjektu zaplacením daně nevzniká žádný nárok na vrácení této platby. Neúčelovost představuje to, že nikdo při platbě daně neví, co z ní bude financováno. Neekvivalentnost pro poplatníka znamená, že nemůže očekávat protihodnotu z veřejně financovaných statků. Daně plní také určité funkce, jako jsou fiskální, alokační, redistribuční, stimulační a stabilizační (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 10-11).

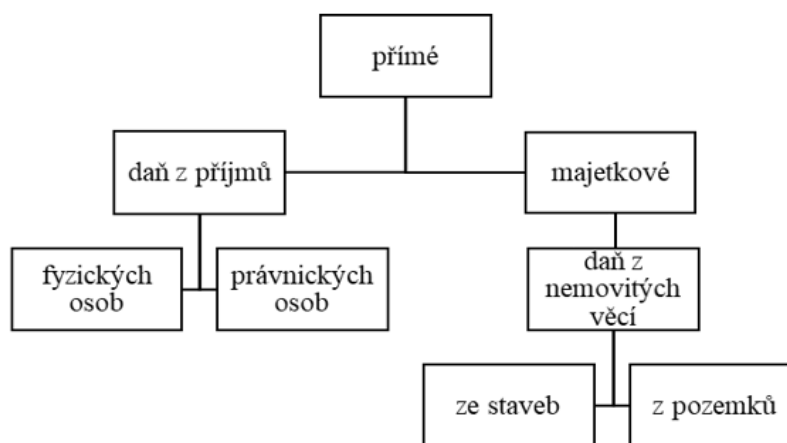
3.2 Přímé daně

Podle Vančurové, Láchové a Zídkové (2020, s. 60) je vlastností přímých daní především jejich adresnost, se kterou je spojena daňová spravedlnost, a to znamená, že není možné přenést daňovou povinnost (daň zaplatit) na někoho, komu to nepřísluší. Přímé daně jsou často využívané také jako nástroj regulace. Oproti nepřímým daním jsou přímé více

viditelnější a poplatník je tak může i více pociťovat. Negativem těchto daní mohou být účinky na nabídku práce, kdy si poplatník uvědomí, že mu bude část důchodu odňata a tím nebude ochoten nadále pracovat.

Mezi nejvýznamnější a zároveň nejstarší přímé daně patří daně z příjmů (důchodové), které svou existencí tvoří významnou část rozpočtových příjmů. V České republice se používá rozdělení přímých daní na daně z příjmů a majetkové daně, což jde vidět na následujícím obrázku 3. Ten znázorňuje, že daň z příjmů se člení na daň z příjmů fyzických a právnických osob. Mezi majetkovou daň pak patří daň z nemovitých věcí, která se dále člení na daň ze staveb a daň z pozemků (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 61).

Obrázek 3 Přímé daně v České republice

Zdroj: (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 61), vlastní zpracování

Pokud se jedná o daň silniční, je podle Hamerníkové a Maaytové (2010, s. 112) velice problematické určit, kde tato daň spadá. Může být považována za daň majetkovou, kde zdaňovaným majetkem je automobil anebo za daň ze spotřeby, kdy se stává zdanitelnou částí pouze užívání automobilu.

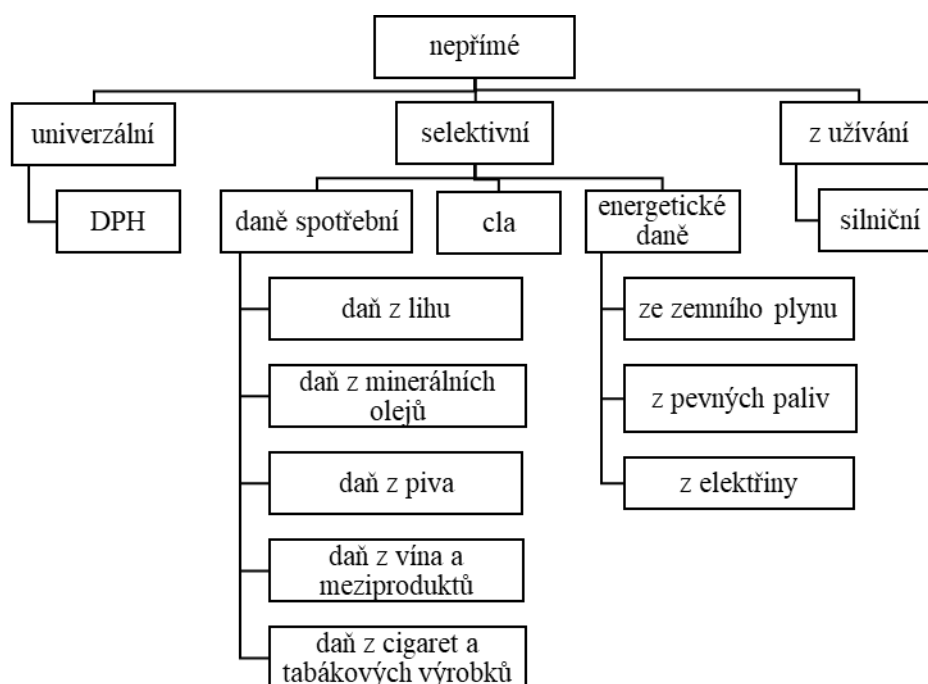
Prvním typem důchodové daně je daň z příjmu fyzických osob. Vančurová, Láchová a Zídková (2020, s. 62) označují daň z příjmů fyzických osob jako univerzální daň, což znamená, že jsou této dani podrobeny všechny zdanitelné příjmy jednotlivce. Základ daně z příjmů fyzických osob se rozděluje do pěti dílčích základů daně, které odpovídají hlavním druhům zdanitelných příjmů. Za hlavní dílčí příjem je považován příjem ze závislé činnosti, tedy především mzdy a další podobné příjmy. Následně se pak základ daně snižuje a ještě upravuje.

Druhým typem důchodové daně je daň z příjmů právnických osob. Poplatníky této daně jsou právnické osoby, organizační složky státu, podílové fondy podle zákona a další, které zákon o dani z příjmů stanovuje. Předmětem daně jsou veškeré příjmy z činnosti a z nakládání s majetkem (Česko, 1992a).

Kromě daní z příjmů patří mezi přímé daně také daně majetkové, ty jsou však považovány pouze za doplňkový daňový příjem veřejných rozpočtů. Do majetkových daní patří daň z nemovitých věcí, která se člení na daň ze staveb a daň z pozemků. Více se této majetkové dani budu věnovat ve čtvrté kapitole (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 63).

3.3 Nepřímé daně

Dle Vančurové, Láchové a Zídkové (2020, s. 64) bývá předmětem těchto nepřímých daní nejčastěji spotřeba. U nepřímých daní nelze jednoznačně určit, kdo se stane konečným daňovým poplatníkem, jelikož se vždy stávají součástí ceny zboží nebo služeb. Následující schéma na obrázku 4 ukazuje rozdělení nepřímých daní, které se dělí na univerzální, selektivní a někteří zde uvádějí také z užívání, kde patří daň silniční.

Obrázek 4 Nepřímé daně v České republice

Zdroj: (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 64), vlastní zpracování

Mezi univerzální daně patří daň z přidané hodnoty, jedná se o všeobecnou daň ze spotřeby, které podléhá dodání zboží, poskytování služeb ze zahraničí a jiné. Mezi selektivní daně se řadí daně spotřební, clo a energetické daně. Spotřebním daním pak podléhá dalších pět

komodit zboží. Jedná se o daň z lihu, z minerálních olejů, z vína a meziproductů, z piva, z cigaret a tabákových výrobků (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 118).

Další druhy selektivních daní jsou clo a energetické daně. Clo je povinná platba, která je spojená s přeshraničním obchodem se zbožím. Podléhá mu pouze zboží, které je dovezeno ze státu mimo Evropskou unii, jelikož EU je sama o sobě celní unií. Co se týče energetických daní, tak ty se člení na daň ze zemního plynu, z pevných paliv a z elektřiny (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 65).

3.4 Ostatní daňové příjmy

Ostatní daňové příjmy nelze přiřadit do skupiny přímých ani nepřímých daní. Jedná se zejména o pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění. Dle zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění jsou plátcí tohoto pojištění stát, pojištěnci a zaměstnavatel. Mezi pojištěnce řadíme zaměstnance, osoby samostatně výdělečně činné a osoby bez zdanitelných příjmů (Česko, 1997). Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti představuje jednu platbu, která obsahuje důchodové pojištění, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a nemocenské pojištění. Poplatníky tohoto sociálního pojištění jsou zaměstnavatelé, osoby samostatně výdělečně činné, osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění a zaměstnanci, za které jak sociální, tak zdravotní pojištění odvádí zaměstnavatel sražením určité částky z jejich mzdy (Česko, 1992c).

3.5 Rozpočtové určení daní

Rozpočtové určení daní je stanoveno na základě zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a státním fondům (dále jen o rozpočtovém určení daní). Rozpočtové určení daní určuje, případně přerozděluje výnosy z daní, do kterých veřejných rozpočtů budou plynout. Daně se v tomto rozpočtovém určení rozdělují na daně svěřené a sdílené. Svěřené daně jsou charakteristické tím, že celý jejich výnos plyne do konkrétního veřejného rozpočtu. Typickou svěřenou daní v České republice je daň z nemovitých věcí, jejíž celý výnos (100 %) plyne do rozpočtu územně samosprávného celku, kde se nemovitost nachází a je zapsána v katastru nemovitostí. Další svěřenou daní je daň silniční, která je svým výnosem příjmem mimorozpočtového fondu dopravní infrastruktury (Lajtkepová, 2013, s. 44).

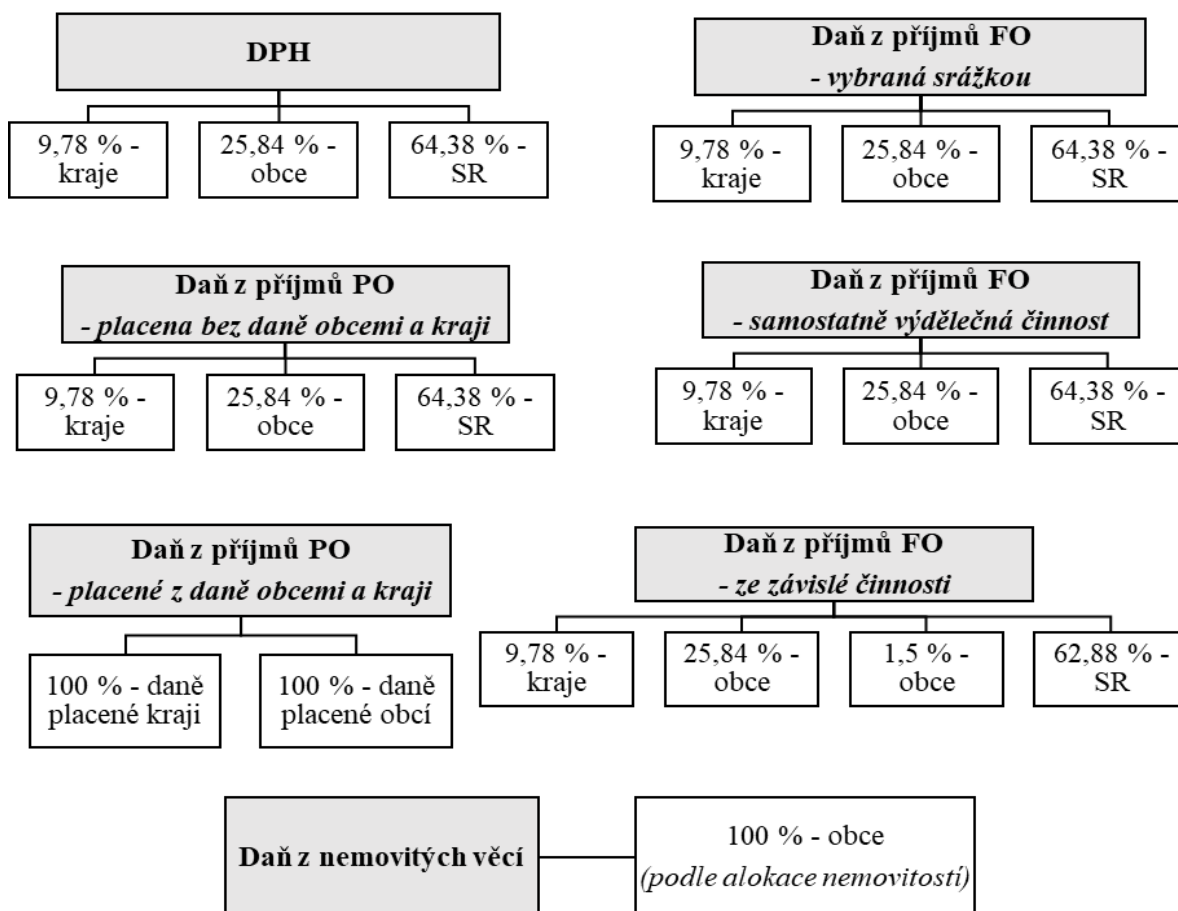
Daně, které jsou příjmem zejména jednoho rozpočtu (státního rozpočtu) a dále se přerozdělují podle zákona mezi další úrovně veřejných rozpočtů, se nazývají daně sdílené. K těmto sdíleným daním se v České republice řadí obě důchodové daně (daň z příjmů fyzických a právnických osob), daň z přidané hodnoty a jedna ze spotřebních daní (Lajtkepová, 2013, s. 45).

Zákon o rozpočtovém určení daní upravuje, jaký je význam celostátního hrubého výnosu daně, ze kterého se pak rozdělují procentuální podíly daným rozpočtům. Výnos představuje vybrané peněžní prostředky v průběhu rozpočtového roku správcem daně, které jsou odečtené od jiných vrácených prostředků. Do celostátního hrubého výnosu se nezahrnují částky vybrané na pokutách nebo částky použité na úhradu nákladů v daňovém řízení (Finanční správa, 2021).

Na obrázku 5 je znázorněno, jak z celostátního hrubého výnosu jsou mezi rozpočty obcí, krajů a státu rozděleny procentní podíly na vybraných daních. U obcí je částka vynásobena procentem, které ji podle vyhlášky Ministerstva financí o procentním podílu na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daně z příjmů přísluší. Schéma na obrázku 5 zobrazuje, že vždy největší podíl náleží státnímu rozpočtu (okolo 62 % - 64 %), kromě daně z nemovitých věcí, která jde ve 100 % obci, tedy tam, kde se nemovitost nachází. Stejně vysoký podíl patří obcím i na zaplacené dani z příjmů právnických osob obcí. V případě daní z přidané hodnoty, daní z příjmů fyzických a právnických osob připadá obcím podíl ve výši 25,84 %. U daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti mají obce nárok kromě podílu 25,84 % i na podíl ve výši 1,5 %, který je rozdělený na základě přepočteného počtu zaměstnanců obce.

Zákon o rozpočtovém určení daní rozděluje také procentní podíl krajům, a to ve výši 9,78 % z daní z přidané hodnoty, daní z příjmů fyzických a právnických osob. Výjimka je u daně z příjmů právnických osob placené z daně kraji, kde má kraj nárok ve výši 100 % (Finanční správa, 2021).

Schéma rozpočtového určení platného od 1.1. 2021:

Obrázek 5 Rozpočtové určení daní v České republice

Zdroj: (Finanční správa, 2021), vlastní zpracování

4 DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ

Daň z nemovitých věcí je upravena zákonem č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Tento zákon je platný od 1. července 1992 a účinnosti nabyl 1. ledna 1993. Zákon o dani z nemovitých věcí tuto daň dále člení na daň z pozemků a na daň ze staveb a jednotek (Česko, 1992b).

Daň z nemovitých věcí je majetková daň, řadící se mezi starší daně. Předmětem je nemovitá věc, se kterou se nedá manipulovat, je viditelná a díky evidenci v katastru nemovitostí i obtížně zatažitelná (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 367).

Rosen, Gayer a Civan (2014, s. 516) ve své knize uvádí, že daň z nemovitých věcí není daní jako takovou, ale může být chápána spíše jako uživatelský poplatek za místní služby.

Výnos z této majetkové daně je v ČR k podílu hrubého domácího produktu jeden z nejnižších ve srovnání s ostatními vyspělými státy. V porovnání s ostatními příjmy veřejných rozpočtů není tedy daň z nemovitých věcí příliš významná. Považuje se však za místní daň, která celým svým výnosem míří do obecního rozpočtu a může být tak i jedinou daní, která je k dispozici pro tvorbu rozpočtu (Radvan, 2012, s. 153-154).

Správce daně z nemovitých věcí není obec, ale místně příslušný finanční úřad, který vybranou daň obcím přerozdělí. Obce tak sice nejsou zatíženy administrativou, nicméně nemusí mít k dispozici veškeré informace, které by potřebovaly (Sedmihradská, 2015, s. 75).

4.1 Historie zdanění nemovitých věcí v České republice

Historie zdanění nemovitých věcí na území České republiky sahá až do 12. století. Daň ze začátku neplatila šlechta ani církve. Tehdy byla základem daně částka, stanovená z půdy. O pár století později pak zemský sněm vydal další předpis, kterým stanovil daň z majetku, jíž byl podroben veškerý majetek poddaných. Na přelomu 16. a 17. století byla zavedena daň domovní a předmětem daně se staly stavby. Za vlády Josefa II. přišla nová reforma pozemkové daně, kterou musela platit také církve a šlechta (Euro-media, 2015).

V roce 1918 se musel sjednotit daňový systém, aby pro všechny části země platila stejná daň pozemková a domovní. Základem pozemkové daně byl druh pozemku, zapsaný v katastru. Roku 1948 vznikla další daňová reforma, která k dani domovní a pozemkové zavedla daň zemědělskou. Poplatníky zemědělské daně byly především zemědělská družstva. Domovní dani podléhaly obytné budovy nebo budovy určené k provozním účelům ve vlastnictví občanů. V poválečné době domovní daň sloužila především jako příjem na stavbu a opravu

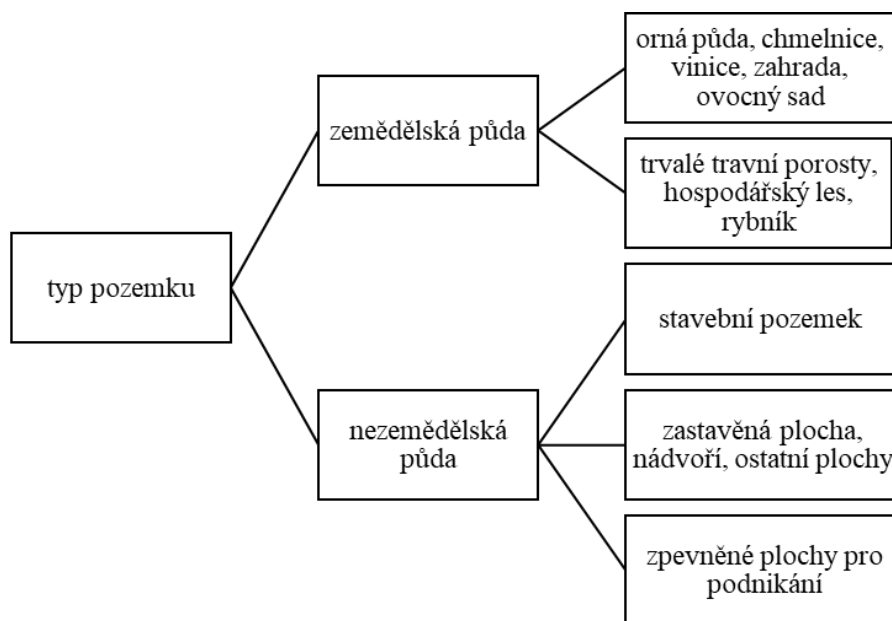
komunikací. Po roce 1989 bylo potřeba dosavadní daňovou soustavu nahradit novou (Radvan, 2012, s. 150-151). Nová reforma vznikla v roce 1992 a nabyla účinnosti 1. ledna 1993, která je dosud zachována v zákoně č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Reforma upravila předmět a také poplatníky daně. O pár let později se předmět daně ještě rozšířil o byty a nebytové prostory, jako součást daně ze staveb (Euro-media, 2015).

4.2 Daň z pozemků

První částí zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí je daň z pozemků. V následující podkapitole bude tato daň popsána, bude zde uvedeno, co je jejím předmětem daně, kdo je poplatníkem a co je od daně osvobozeno, dále pak stanovení základu daně a daňové sazby.

4.2.1 Předmět daně

Zákon o dani z nemovitých věcí stanovuje, že předmětem daně z pozemků, jsou pozemky, které se nachází na území České republiky a zároveň jsou evidované v katastru nemovitostí. Na následujícím obrázku 6 je uvedena kategorizace pozemků, které jsou předmětem daně.

Obrázek 6 Předmět daně z pozemků

Zdroj: (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 369), vlastní zpracování

Za pozemek Vančurová, Láchová a Zídková (2020, s. 369) považují ohraničenou část zemského povrchu, která je zaznačená v katastrální mapě vedené katastrálním úřadem. Každý pozemek musí být označen vlastním číslem. Po přidělení parcelního čísla se

vymezený pozemek nazývá parcelou a ta je svou výměrou zachycena v evidenci katastru nemovitostí.

Zákon také uvádí, co není předmětem daně. V tomto případě jde o pozemky zastavěné zdanitelnými stavbami v rozsahu zastavěné plochy těchto staveb, pozemky, na kterých se nachází lesy ochranné a lesy zvláštního určení, dále také pozemky, které jsou vodní plochou s výjimkou rybníků sloužících k intenzivnímu a průmyslovému chovu ryb, pozemky určené pro obranu České republiky a další, které zákon uvádí (Česko, 1992b).

4.2.2 Poplatník daně

Za poplatníka daně z pozemků je většinou považován vlastník daného pozemku. V některých případech může být poplatníkem také nájemce či pachtýř u pronajatého nebo propachtovaného pozemku, pokud byl evidovaný v katastru nemovitostí zjednodušeným způsobem nebo s ním byl příslušný hospodařit Státní pozemkový úřad, Správa státních hmotných rezerv. Pozemek může být také ve vlastnictví státu České republiky, v tom případě by vlastníkem pozemku byla organizační složka státu, státní fond, příspěvková organizace nebo jiná právnická osoba, která má právo užívat daný pozemek na základě výpůjčky. Poplatníkem však může být také stavebník u pozemku, který je zatížený právem stavby (Pelikánová, 2018, s. 118).

4.2.3 Osvobození od daně

Od daně z pozemků jsou podle §4 zákona o dani z nemovitých věcí osvobozeny pozemky, které jsou ve vlastnictví České republiky, nebo také pozemky ve vlastnictví obce, nacházející se na jejím katastrálním území. Dále pak to jsou pozemky, které tvoří jeden funkční celek se zdanitelnou stavbou veřejně přístupného památkového objektu, která je zároveň prohlášena za kulturní památku. To též platí pro pozemky tvořící jeden funkční celek se zdanitelnou stavbou, která slouží k vykonávání náboženských obřadů nebo je ve vlastnictví obecně prospěšných společností, spolků, odborových organizací a jiné. Od daně jsou také osvobozeny pozemky se zdanitelnou stavbou, sloužící škole, poskytovatelům péče o děti do 3 let, muzeím, galeriím, které mají na starosti sbírky vedené ministerstvem kultury, knihovnám, veřejnému archivu, zdravotnickému zařízení, zařízení sociálních služeb nebo také fundaci a ústavu, které vykonávají veřejně prospěšné činnosti. Mezi osvobozené pozemky se řadí i pozemky, na kterých se nachází ochranné pásmo vodního zdroje v prvním stupni, krajinný prvek skupiny dřevin nebo mokřady, močály, bažiny či skalní útvary a jiné

pozemky, které zákon upravuje. Osvobozeny jsou i části pozemků, na kterých jsou zřízeny měřické značky (Česko, 1992b).

4.2.4 Základ daně

Základ daně z pozemků je vyjádřen buďto hodnotově (v Kč) anebo ve fyzických jednotkách, což znamená v m² podle typu pozemku a jeho stavu k 1. 1. v tom daném roce. Hodnotově se vyjadřuje základ daně u:

- Orné půdy, vinic, chmelnic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů. Základ daně je cena pozemku, která se zjistí vynásobením skutečné výměry pozemku v m² a průměrnou cenou pozemku stanovenou na 1 m² ve vyhlášce k zákonu o dani z nemovitých věcí.

$$ZD = \text{průměrná cena pozemku [Kč]} * \text{skutečná výměra pozemku [m}^2\text{]}$$

- Hospodářských lesů, rybníků s intenzivním chovem a průmyslovým chovem ryb. Základ daně je cena pozemku zjištěná podle platných cenových předpisů k 1. 1. zdaňovacího období nebo součin skutečné výměry pozemku v m² a částky 3,80 Kč.

$$ZD = \text{cena zjištěná podle předpisů k 1.1. zdaňovacího období}$$

nebo

$$ZD = \text{skutečná výměra pozemku [m}^2\text{]} * 3,80 \text{ Kč}$$

Ve fyzikálních jednotkách je poté vyjádřen základ daně u ostatních pozemků, které nebyly popsány výše a počítá se jako skutečná výměra pozemku v m² zjištěná k 1. lednu zdaňovacího období (Česko, 1992b).

4.2.5 Sazba daně

Dle Vančurové, Láchové a Zídkové (2020, s. 374-375) je sazba daně rozdělena podle jednotlivých druhů pozemků. Podle základu daně se rozděluje buď na relativní nebo pevnou sazbu. Relativní sazba daně připadá pozemkům, které mají hodnotově vyjádřený základ daně. Pozemkům, jejichž základ daně je vyjádřen jako výměra v m², náleží sazba pevná.

U orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů je výše sazby stanovena na 0,75 % ze základu daně. Trvalé travní porosty, hospodářský les a rybníky s intenzivním chovem a průmyslovým chovem ryb činí 0,25 % ze základu daně. U zpevněných ploch pozemků užívaných k podnikání nebo související s ním je sazba daně v zemědělské prvovýrobě,

lesním a vodním hospodářství ve výši 1,00 Kč za m². U zpevněných ploch sloužících průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice, ostatní zemědělské výrobě a ostatním druhům podnikání je sazba 5,00 Kč za 1 m². Co se týče stavebních pozemků, zákon jim ukládá sazbu, která činí 2,00 Kč za 1 m². Stavebním pozemkem se rozumí nezastavěný pozemek určený k zastavění zdanitelnou stavbou, která se po dokončení stane předmětem daně. Zastavěné plochy, nádvoří a ostatní plochy mají sazbu daně ve výši 0,20 Kč za 1 m² (Česko, 1992b).

Základní daňovou sazbu u stavebních pozemků je potřeba vynásobit koeficientem podle počtu obyvatel v dané obci, a to:

- 1,0 v obcích do 1 000 obyvatel,
- 1,4 v obcích nad 1 000 do 6 000 obyvatel,
- 1,6 v obcích nad 6 000 do 10 000 obyvatel,
- 2,0 v obcích nad 10 000 do 25 000 obyvatel,
- 2,5 v obcích nad 25 000 do 50 000 obyvatel,
- 3,5 v obcích nad 50 000 obyvatel, ve statutárních městech a ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních, Poděbradech,
- 4,5 v Praze.

Obec si může pro své jednotlivé části prostřednictvím obecně závazné vyhlášky upravit stanovený koeficient, a to zvýšit o jednu kategorii nebo snížit o jednu až tři kategorie v členění uvedených koeficientů podle počtu obyvatel. Koeficient 4,5 je možné zvýšit na koeficient 5,0 (Česko, 1992b).

4.3 Daň ze staveb a jednotek

Druhou částí zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí je daň ze staveb a jednotek. V této podkapitole bude druhá část daně z nemovitých věcí rozepsána. Na začátku bude vymezen předmět daně, co je od daně osvobozeno, kdo je poplatníkem a na závěr bude uvedeno, jak se stanoví základ a sazba daně.

4.3.1 Předmět daně

Do předmětu daně ze staveb a jednotek řadíme zdanitelné stavby a zdanitelné jednotky, nacházející se na území České republiky. Mezi zdanitelné stavby, které jsou dokončené nebo určené k užívání zahrnujeme budovy podle katastrálního zákona a inženýrské stavby:

- Budovou se dle zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí rozumí nadzemní stavba spojená pevným základem se zemí, která je současně prostorově vymezená, navenek převážně obklopena obvodovými stěnami a střešní konstrukcí. Důležité je její katastrální vymezení, bez ohledu na to, zda je evidována v katastru (Koreček, 2020).
- Inženýrskou stavbou jsou podle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí věže, stožáry, komíny či stavby hutního a těžkého průmyslu, jenž nejsou součástí jiné stavby. Jedná se tedy o budovy, které jsou prostorově významné (Česko, 1992b).

Zdanitelná jednotka, která je předmětem daně se označuje jako jednotka dokončená nebo určena k užívání. Zdanitelné stavby se mohou podle zákona ještě dále rozlišovat na budovy obytného domu, ostatní budovy tvořící příslušenství k těmto budovám, budovy pro rodinnou rekreaci, budovy plnící doplňkovou funkci k těmto budovám. Patří zde také garáž, která je oddělená od budovy obytného domu nebo stavba užívána k podnikání. Z předmětu daně je pak vyňata zdanitelná stavba, ve které se nacházejí zdanitelné jednotky (Česko, 1992b).

4.3.2 Poplatník daně

Poplatníkem daně ze staveb a jednotek je vždy vlastník zdanitelné stavby nebo jednotky. Pokud je zdanitelná stavba nebo jednotka ve vlastnictví ČR, je poplatníkem daně organizační složka státu, státní příspěvková organizace, státní fond, jiná státní organizace, která má právo hospodařit se státním majetkem anebo jiná právnická osoba, která má právo užívat zdanitelnou stavbu nebo jednotku na základě výpůjčky dle zákona upravujícího některé užívací vztahy ke státnímu majetku. Poplatníkem daně ze staveb a jednotek je také nájemce nebo pachtýř u pronajaté nebo propachtované zdanitelné jednotky, zahrnující nebytový prostor jiný než sklep, komoru nebo zdanitelné stavby, s výjimkou obytného domu, jsou-li s nimi příslušné hospodařit Státní pozemkový úřad, Správa státních hmotných rezerv nebo jsou převedené Ministerstvu financí (Pelikánová, 2018, s. 119).

4.3.3 Osvobození od daně

Osvobození od daně ze staveb a jednotek je velice rozsáhlé a neliší se moc od daně z pozemků. Osvobození se nachází v zákoně o dani z nemovitých věcí v §9 a patří zde zdanitelné stavby, které jsou ve vlastnictví ČR, obcí, na jejímž katastrálním území se nachází nebo zdanitelné stavby veřejně přístupného památkového objektu, které jsou prohlášeny za kulturní památku. Patří zde také stavby určené vodárenským, kanalizačním objektům nebo

čistírnám odpadních vod. Dále jsou osvobozeny zdanitelné stavby, které jsou ve vlastnictví církve a slouží ke konání náboženských obřadů nebo stavby, které vlastní obecně prospěšné společnosti, spolky, či odborové organizace. Zdanitelné stavby sloužící školám, muzeím, galeriím, knihovnám, zdravotnickým zařízením nebo zařízením poskytující péči o děti do 3 let na základě živnostenského oprávnění jsou od daně také osvobozeny (Česko, 1992b).

4.3.4 Základ daně

Základ daně ze staveb a jednotek se stanovuje vždy k 1. lednu zdaňovacího období.

- U **zdanitelných staveb** je základem daně výměra zastavěné plochy v m². Zastavěnou plochou se rozumí plocha, která odpovídá nadzemní části zdanitelné stavby.

$$ZD = \text{výměra zastavěné plochy [m}^2\text{]}$$

- U **zdanitelných jednotek** je základem daně upravená podlahová plocha v m². Základ daně se tedy stanoví jako výměra podlahové plochy zdanitelné jednotky v m², která se pak následně upravuje. Násobí se koeficientem 1,22 pokud se zdanitelná jednotka nachází v budově bytového domu a její součástí je podíl na pozemku nebo je vlastník alespoň spoluvlastníkem jiného pozemku. V ostatních případech se základ daně u jednotek násobí koeficientem 1,20 pokud je subjekt pouze vlastníkem jednotky a nevlastní žádný podíl na pozemku. Mezi podlahovou plochu zdanitelné jednotky nepatří podlahová plocha společných částí (Česko, 1992b).

$$ZD = \text{podlahová plocha [m}^2\text{]} * \text{koeficient} \Rightarrow \text{upravená podlahová plocha [m}^2\text{]}$$

4.3.5 Sazba daně

Sazby daně ze staveb a jednotek se v zákoně nachází v §11 a následující tabulka 2 znázorňuje jejich hodnoty. Mohou se lišit v závislosti na typu stavby nebo jednotky. Pokud se jedná o budovy, mohou být rozděleny na budovu k trvalému bydlení, k rekreaci, budovu s příslušenstvím nebo s doplňkovou funkcí. Samostatným typem stavby je od budovy oddělená garáž. Sazba daně u zastavěné plochy zdanitelné stavby nebo podlahové plochy zdanitelné jednotky je podle druhu podnikání odlišná. Rozlišuje se podnikání v zemědělské prvovýrobě, lesním nebo vodním hospodářství, kterému přísluší, jak ukazuje tabulka 2 nejnižší možná daňová sazba. V oblasti průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice nebo ostatní zemědělské výrobě a stejně tak i u ostatních druhů podnikání je daňová sazba nejvyšší.

Tabulka 2 Daňové sazby ze staveb a jednotek

Typ stavby nebo jednotky	Sazba na 1 m ²
Budova obytného domu	2 Kč
- příslušenství k obytné budově nad 16 m ²	2 Kč
Budova pro rodinnou rekreaci	6 Kč
- doplňková funkce k budově pro rodinnou rekreaci za 1 m ²	2 Kč
Samostatně stojící garáž (oddělena od budovy)	8 Kč
Stavba nebo jednotka určena k podnikání – zemědělská prvovýroba, lesní a vodní hospodářství	2 Kč
Stavba nebo jednotka určena k podnikání – průmysl, stavebnictví, doprava, energetika nebo ostatní zemědělská výroba	10 Kč
Stavba nebo jednotka určena k podnikání – ostatní druhy podnikání	10 Kč
Ostatní zdanitelné stavby	6 Kč
Ostatní zdanitelné jednotky	2 Kč

Zdroj: (Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, §11), vlastní zpracování

Základní sazby daně za 1 m² zastavěné plochy zdanitelné stavby obytného domu, budovy pro rodinnou rekreaci, garáže a u ostatních zdanitelných staveb zvyšuje o 0,75 Kč za každé další nadzemní podlaží, pokud daná zastavěná plocha přesahuje 2/3 zastavěné plochy. U zdanitelných staveb určených k podnikání se základní sazba daně za 1 m² zastavěné plochy také zvyšuje o 0,75 Kč za každé další nadzemní podlaží, jestliže zastavěná plocha nadzemního podlaží přesahuje 1/3 zastavěné plochy (Česko, 1992b).

Základní sazba daně u budov obytného domu, budov tvořící příslušenství k těmto budovám a u ostatních zdanitelných jednotek, popřípadě základní sazba zvýšená u zdanitelné stavby se násobí koeficientem podle počtu obyvatel v obci:

- 1,0 v obcích do 1 000 obyvatel,
- 1,4 v obcích nad 1 000 do 6 000 obyvatel,
- 1,6 v obcích nad 6 000 do 10 000 obyvatel,
- 2,0 v obcích nad 10 000 do 25 000 obyvatel,

- 2,5 v obcích nad 25 000 do 50 000 obyvatel,
- 3,5 v obcích nad 50 000 obyvatel, ve statutárních městech a ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních, Poděbradech,
- 4,5 v Praze.

Stejně jako u daně z pozemků může obec u daně ze staveb a jednotek pro své jednotlivé části obce prostřednictvím obecně závazné vyhlášky zvýšit stanovený koeficient o jednu kategorii nebo snížit o jednu až tři kategorie v členění uvedených koeficientů podle počtu obyvatel. Koeficient 4,5 je možné zvýšit na koeficient 5,0 (Česko, 1992b).

4.4 Správa daně z nemovitých věcí

Daň se vyměřuje vždy k 1. 1. roku, na který je vyměřována. Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Daňové přiznání poplatník podává pouze jednou. Pokud však vznikne poplatníkovi nově daň zaplatit nebo dojde ke změně v okolnostech pro její vyměření, musí podat daňové přiznání k 31. 12. zdaňovacího období. Je-li nemovitá věc ve spoluvlastnictví, podává daňové přiznání pouze jeden ze spoluvlastníků (Vančurová, Láchová a Zídková, 2020, s. 386-387). Pokud daň z nemovitých věcí nepřesáhne 5 000 Kč je splatná jednorázově k 31. květnu zdaňovacího období. U poplatníků, kteří provozují zemědělskou výrobu či chov ryb je daň splatná ve dvou splátkách, a to k 31. srpnu a 30. listopadu zdaňovacího období. Co se týče ostatních poplatníků, tak daň mají splatnou také ve dvou splátkách 31. května a 30. listopadu. Nastane-li, že bude u jednoho poplatníka celková daň menší než 30 Kč, musí podat daňové přiznání, kde se mu daň stavoví, ale nepředepíše (Česko, 1992b).

4.5 Možnost navýšení příjmů z daně z nemovitých věcí v obci

Obce mají podle zákona o dani z nemovitých věcí pravomoci zvýšit výnos daně z nemovitých věcí prostřednictvím koeficientů. Koeficienty mohou obcím totiž výrazně zvýšit výnos z této daně, který pak plyne v celé své výši do obecního rozpočtu. V současné době mají zastupitelé obce na základě obecně závazné vyhlášky možnost zavést tři typy koeficientů. Jedná se o koeficient podle počtu obyvatel, koeficient ve výši 1,5 a místní koeficient. V následujících podkapitolách budou tyto jednotlivé koeficienty popsány.

4.5.1 Koeficient podle počtu obyvatel

Koeficient podle počtu obyvatel je jedním z nástrojů, jak si může obec prostřednictvím obecně závazné vyhlášky navýšit své příjmy z daně z nemovitých věcí. Tento koeficient je

podle zákona přiřazený jednotlivým obcím na základě posledního sčítání lidu a upravuje sazbu daně z pozemků a ze staveb. Koeficient podle počtu obyvatel se používá u daně z pozemků ke zvýšení základní sazby daně stavebních pozemků. U daně ze staveb a jednotek se tímto koeficientem zvyšuje základní sazba obytných budov, budov tvořící příslušenství k nim a u ostatních zdanitelných jednotek, nebo také případně zvýšená sazba daně za každé další nadzemní podlaží u zdanitelných staveb. Výše sazeb tohoto koeficientu už byla sdělena v podkapitolách 4.2.5 a 4.3.5. Obec si pak na základě obecně závazné vyhlášky může stanovený koeficient pro jednotlivé části obce upravit, a to zvýšit o jednu kategorii nebo snížit o jednu až tři kategorie. Koeficient 4,5 lze zvýšit na 5,0 (Česko, 1992b).

4.5.2 Koeficient ve výši 1,5

Podle Řezníčkové (2016, s. 174) je druhým typem koeficient ve výši 1,5, zvaný také jako obecní koeficient, kterým se taktéž násobí sazba daně. Koeficient se zavádí na základě obecně závazné vyhlášky a musí vždy platit pro celé území obce. Zákon o dani z nemovitých věcí obcím nijak neumožňuje zvolit si výši tohoto koeficientu, jelikož sazba je pevně stanovena v hodnotě 1,5. Právo obce je pouze se rozhodnout, zda tento koeficient zavede, či nikoli. Používá se u zdanitelných staveb jako jsou budovy pro rodinnou rekreaci, rodinné domy využívané k rodinné rekreaci, dále také u budov, které plní doplňkovou funkci k těmto budovám. Koeficient se užívá i u garáží nebo zdanitelných staveb a jednotek určených k podnikání v zemědělské prvovýrobě, lesním nebo vodním hospodářství, k podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě nebo k ostatním druhům podnikání (Česko, 1992b).

4.5.3 Místní koeficient

Posledním a zároveň nejvýznamnějším nástrojem, který může obec v oblasti zvýšení daně z nemovitých věcí zavést, je místní koeficient. Ten byl zaveden novelou zákona od roku 2008. Obec může stanovit jeden místní koeficient prostřednictvím obecně závazné vyhlášky pro všechny nemovité věci, na území celé obce nebo pro všechny nemovité věci na území jednotlivé části obce (Řezníčková, 2016, s. 174). Místním koeficientem se následně násobí konečná daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, zdanitelných staveb nebo zdanitelných jednotek, popřípadě jejich souhrny. Výjimku mají pozemky, které jsou uvedeny v zákoně o dani z nemovitých věcí, v §5 odst. 1, což jsou orné půdy, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty, na které se místní koeficient nevztahuje (Česko, 1992b).

Díky místnímu koeficientu mají obce příležitost si několikanásobně zvýšit poměrně nízkou daň z nemovitých věcí. Avšak spousta obcí tuto možnost nevyužívá. Je nízké procento obcí, které si své příjmy do obecního rozpočtu zvýšily. Důvodem může být i to, že tento koeficient není příliš oblíbený u občanů. Nejvyšší možná výše tohoto koeficientu je stanovena například v obcích, kde se na území nachází jaderné elektrárny (Radvan, 2012, s. 162). To z toho důvodu, aby obce využily přítomnost těchto energetických nebo těžebních gigantů a výrazně si tak zvýšily výnos z daně z nemovitých věcí.

Místní koeficient v roce 2020

V roce 2020 mohla obec stanovit prostřednictvím obecně závazné vyhlášky koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Pokud obec některý z těchto koeficientů zavedla, tak platil pouze pro všechny nemovité věci, nacházející se na celém území obce. Následně se pak stanoveným místním koeficientem násobila konečná daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, zdanitelných staveb nebo jednotek. Výjimku měly pozemky, uvedeny v zákoně o dani z nemovitých věcí v §5 odst. 1 (Česko, 1992b).

Místní koeficient v roce 2021

Místní koeficient se oproti roku 2020 výrazně novelizoval a nastaly změny v jeho výši a stanovení v rámci území obce. Zatímco v roce 2020 mohla obec prostřednictvím obecně závazné vyhlášky stanovit jeden místní koeficient v rozmezí celých čísel, tak v roce 2021 má obec možnost koeficient stanovit ve výši v rozmezí 1,1 až 5, přičemž koeficient musí být stanoven s přesností na jedno desetinné místo. Stanovený koeficient pak nově platí pro všechny nemovité věci, na území celé obce nebo pro všechny nemovité věci na území jednotlivé části obce. Koeficientem se pak násobí konečná daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, zdanitelných staveb nebo jednotek, popřípadě jejich souhrny. Výjimku mají pozemky uvedeny v zákoně o dani z nemovitých věcí v §5 ods.1 (Česko, 1992b).

Ke změně místního koeficientu došlo z důvodu, že bylo potřeba zvýšit flexibilitu obcí při jeho stanovování, jelikož určení místního koeficientu je pouze pravomocí obce. V roce 2020 mohly obce určit koeficient pouze v rozmezí celých čísel, čímž bylo využití koeficientu značně ztíženo. To z důvodu, že bylo politicky citlivé jako první zdvojnásobit daňovou zátěž všem dotčeným subjektům. Novelizace tak obcím umožňuje určit koeficient v libovolné výši, s přesností na jedno desetinné místo v maximální výši 5, čímž je zaručena jak racionalita, tak efektivnost a účelnost. Obce tedy mají možnost postupně a citlivěji zvyšovat své příjmy prostřednictvím tohoto koeficientu (Česko, 2020).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 CHARAKTERISTIKA OBCE PROSTŘEDNÍ BEČVA

Obec Prostřední Bečva se nachází ve Zlínském kraji, v okrese Vsetín. Je vzdálená 10 km východně od Rožnova pod Radhoštěm a rozkládá se ve východní části Radhošťské hornatiny a Vsetínských vrchů ve výšce 470 m. n. m. Obec Prostřední Bečva je rozdělena na 4 územní části, známé jako dolní konec, střed, Bacov a Kněhyně. Mimo tyto části je v obci také množství rozptýlených osad a samot na stráních Radhoště. Hlavní část obce, tedy střed se nachází v údolí řeky Rožnovské Bečvy. Prostřední Bečva sdílí hranice s těmito obcemi: Horní Bečva, Hutisko – Solanec, Dolní Bečva, Vigantice a na hřebenu Pusteven s obcemi Trojanovice a Čeladná (Prostřední Bečva, 2021).

V současné době je obec Prostřední Bečva považována, za jednu z nejvýznamnějších rekreačních středisek v oblasti Beskyd. Nedílnou součástí katastru obce je oblast Pusteven, známá díky souboru horských staveb z let 1891-1900, mezi které patří Libušín a Maměnka. Původním architektem těchto staveb byl Dušan Jurkovič (Prostřední Bečva, 2021). V roce 2014 byl Libušín výrazně poškozen požárem, ale na základě původních návrhů architekta D. Jurkoviče byl v roce 2019 obnoven a opět slouží jako turistická památka pro návštěvníky (MPM-QUALITY, 2018).

Obrázek 7 Pustevny-Libušín a Maměnka

Zdroj: (MPM-QUALITY, 2018)

V obci je také několik spolků a sdružení, jako příklad mohu uvést ČČK Prostřední Bečva, Jezdecký klub Prostřední Bečva, Fotbalový klub Prostřední Bečva nebo Sbor dobrovolných hasičů. Nedílnou součástí obce je zdravotní středisko, pošta, veřejná knihovna, koupaliště, víceúčelová hřiště, jízdárna, kostel sv. Zdislavy, který byl vysvěcen v roce 2001 a nyní tvoří

dominantu obce. Můžeme zde ještě najít prodejny potravin, restaurační zařízení a ubytovací služby pro turisty. Z hlediska volného času jsou kromě návštěvy Pustevny v obci oblíbené také turistické procházky po okolních kopcích nebo vyjížďky na kolech po cyklostezce vedoucí podél Rožnovské Bečvy (Prostřední Bečva, 2021).

5.1 Základní informace

Obec Prostřední Bečva je základním územně samosprávným celkem, který se řídí zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. Je veřejnoprávní korporací a má vlastní majetek. V právních vztazích obec vystupuje svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů. Pečuje o všestranný rozvoj svého území a potřeby svých občanů. Starostou obce je Ing. Radim Gálik a místostarostkou je Mgr. Alena Srovnalová. Zastupitelstvo obce je tvořeno 11 členy. Rada v této obci není zřízena, jelikož zastupitelstvo obce je tvořeno méně než 15 členy. Obec Prostřední Bečva založila pouze jednu příspěvkovou organizaci, kterou je Základní škola a Mateřská škola Prostřední Bečva. K 31.12. 2020 byl celkový počet obyvatel 1 789. Svou rozlohou 2 388,57 ha se obec řadí mezi středně velké obce (Prostřední Bečva, 2021).

5.2 Stručná historie obce

Vznik obce Prostřední Bečva je na přelomu 16. a 17. století, a to zřejmě pasteveckou kolonizací. Samotný vznik obce však nastal až počátkem 18. století v roce 1703 a byla pojmenována podle řeky Bečvy. Název Prostřední získala, protože ležela mezi obcemi Horní a Dolní Bečva. Měla vždy převážně zemědělský charakter, takže hlavním zaměstnáním zdejších lidí byla pastva dobytka a práce v lesích. Počátkem 20. století se v obci začal rozvíjet drobný místní průmysl. Vznikly dvě pily, cihelna s elektrárnou, sklářská huť, turistický hotel neboli rekreační středisko Pustevny vystavěné podle návrhu architekta Dušana Jurkoviče a další. V roce 1959 bylo založeno jednotné zemědělské družstvo, které se pak postupem času připojilo k jednotnému zemědělskému družstvu na Dolní Bečvě (WANET s.r.o., 2021).

6 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE PROSTŘEDNÍ BEČVA

Tato kapitola bude zaměřena na hospodaření obce Prostřední Bečva za období 2018 a 2019. Analýza bude provedena pouze v těchto dvou letech, jelikož zastupitelstvo obce ještě nemá závěrečný účet za rok 2020 schválený. Analyzovat se budou příjmy a výdaje rozpočtu obce za jednotlivé roky a následně se budou srovnávat. Na závěr této kapitoly bude uvedeno zhodnocení celého hospodaření obce ve sledovaných letech.

6.1 Příjmy

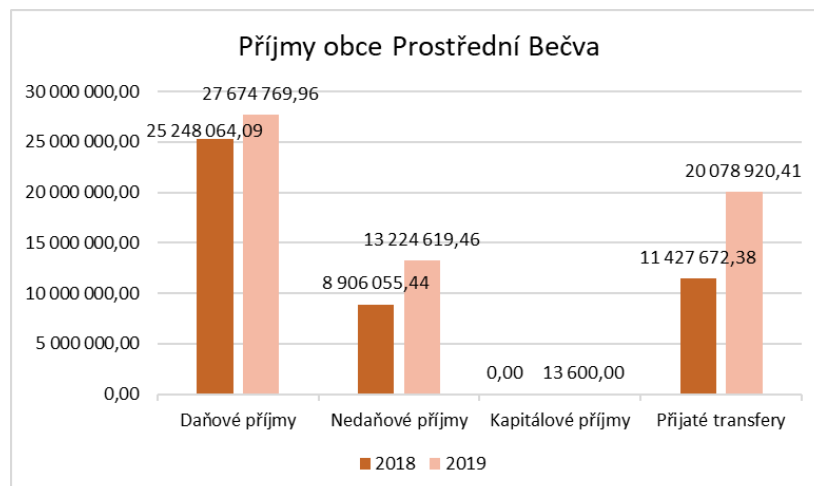
Příjmy obce Prostřední Bečva jsou uvedeny v tabulce č. 3. Za obě sledované období mají všechny příjmy rostoucí charakter. Mezi roky 2018 a 2019 byl nárůst celkových příjmů o zhruba 6 549 tis. Kč. Největší podíl na tomto růstu měly přijaté transfery, které vzrostly o 8 651 tis. Kč. Jak znázorňuje tabulka č. 3, tak nejvyšší příjmy obce jsou z daňových příjmů. Obec také oproti roku 2018 zaznamenala v roce 2019 růst kapitálových příjmů ve výši přes 13 tis. Kč. Celkové příjmy roku 2019 dosahují hodnoty vyšší než 100 %, protože obec obdržela vyšší příjmy, než které měla schválené pro tento rok.

Tabulka 3 Celkové příjmy rozpočtu obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, v Kč

	2018		2019	
	Kč	%	Kč	%
Daňové příjmy	25 248 064,09	55,39	27 674 769,96	53,09
Nedaňové příjmy	8 906 055,44	19,54	13 224 619,46	25,37
Kapitálové příjmy	0,00	0,00	13 600,00	0,03
Přijaté transfery	11 427 672,38	25,07	20 078 920,41	38,52
Příjmy celkem	45 581 791,91	100	52 131 409,83	117

Zdroj: Závěrečný účet obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, vlastní zpracování

V obou sledovaných obdobích mají největší podíl příjmy daňové, které tvoří v roce 2018 na celkovém objemu příjmů 55 % a 53 % v roce 2019. V teoretické části uvádím, že daňové příjmy v České republice tvoří zhruba polovinu z celkových příjmů obecních rozpočtů. V tomto případě obec předpoklad splňuje. Druhou nejvyšší položkou rozpočtu jsou přijaté transfery, které v roce 2019 dosahují 39 % celkových příjmů. Nedaňové příjmy jsou třetí nejvyšší položkou, které zaujímají na celkových příjmech v roce 2018 necelých 20 % a v roce 2019 25 %. Naopak kapitálové příjmy v roce 2018 nezaznamenaly žádný příjem a jsou tedy nulové. Oproti tomu v roce 2019 přibyl kapitálový příjem z prodeje pozemku, který se podílel na celkových příjmech podílel ve výši 0,03 %. Na grafu č. 1 je znázorněn vývoj příjmů obce Prostřední Bečva v letech 2018 a 2019, uveden v Kč.

Graf 1 Struktura příjmů obce Prostřední Bečva, 2018-2019, v Kč

Zdroj: Závěrečný účet obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, vlastní zpracování

6.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy mají dle členění příjmů do obecního rozpočtu přiřazenou třídu 1. a patří k nejvýznamnějším zdrojům příjmů obecních rozpočtů. V tabulce č. 4 jsem uvedla pouze některé vybrané daňové příjmy rozpočtu obce Prostřední Bečva za období 2018 a 2019. Jak lze vyčíst z tabulky č. 4, tak nejvyšší výnos plyne z daní sdílených. To jsou daně z příjmů a daň z přidané hodnoty. Do obecního rozpočtu přispěla nejvyšší částkou daň z přidané hodnoty, která byla roku 2018 v hodnotě 11 346 tis. Kč a roku 2019 přes 11 240 tis. Kč. Daň z příjmů právnických a fyzických osob se v obou sledovaných letech pohybovala okolo 6 000 tis. Kč, pouze v roce 2018 činila daň z příjmů právnických osob částku 5 293 tis. Kč.

Tabulka 4 Vybrané daňové příjmy obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, v Kč

	2018	2019
Daň z příjmů fyzických osob	6 172 238,09	6 718 599,17
Daň z příjmů právnických osob	5 293 327,00	6 943 187,93
Daň z přidané hodnoty	11 346 957,58	11 240 665,76
Daň z nemovitých věcí	1 200 531,97	1 238 975,96
Správní poplatky	24 783,52	16 540,00
Místní poplatky	936 510,00	1 083 096,50

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty obce Prostřední Bečva, 2018-2019, vlastní zpracování

Mezi svěřené daně patří daň z nemovitých věcí, která dle rozpočtového určení daní plyne obcím celým svým výnosem. Oproti daním sdíleným však tvoří poměrně nízký podíl. Ve sledovaném období obec vybrala na dani z nemovitých věcí v roce 2018 částku ve výši 1 200,53 tis. Kč a v roce 2019 částku 1 238,98 tis. Kč. Vzrůst daně mohl být zapříčiněn například změnou výměry či druhu pozemku, nebo zvětšením půdorysu zdanitelné stavby

přístavbou, nástavbou na nemovitostech občanů. Další možností je, že obec mohla prodat pozemky svým občanům. Nedílnou součástí daňových příjmů jsou také místní a správní poplatky. Obec Prostřední Bečva vydala několik vyhlášek o místních poplatcích, týkajících se například poplatku ze psů, z pobytu, z užívání veřejného prostranství v obci, nebo také poplatek za sběr, přepravu a odstraňování komunálního odpadu. V roce 2019 měla obec příjem na místních poplatcích v hodnotě 1 083 tis. Kč. Nejnížší část daňových příjmů tvoří správní poplatky, které v roce 2019 klesly oproti roku 2018 o 8 tis. Kč.

6.1.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy, směřující do obecního rozpočtu mají v členění příjmů určenou třídu 2. V tabulce č. 5 jsem uvedla pouze některé vybrané nedaňové příjmy rozpočtu obce Prostřední Bečva za období 2018 a 2019. Největší položkou ve sledovaném období jsou příjmy z vlastní činnosti obce, které zaznamenaly nejvyšší hodnotu roku 2019 ve výši přes 11 747 tis. Kč. V roce 2018 byl příjem z vlastní činnosti zhruba o 3 318 tis. Kč nižší než v roce 2019. Za příjem z prodeje vlastních výrobků obci plynuly příjmy z prodeje dřeva nebo příjmy za odpadní vodu (stočné). Další významný nedaňový příjem plynul z poskytnutých služeb, jako bylo parkovné na Pustevnách, využívání koupacího biotopu a tenisového kurtu. Příjmy z poskytnutých služeb v obci tvořily druhou nejvyšší položku uvedenou v tabulce č. 5. Obec měla také příjmy z pronájmu majetku a pozemků, kdy ve sledovaných obdobích byl příjem vyšší v roce 2019 a činil 207 tis. Kč, což bylo o 44 tis. Kč více než v roce 2018.

Tabulka 5 Vybrané nedaňové příjmy obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, v Kč

	2018	2019
Příjmy z vlastní činnosti	8 429 280,49	11 747 900,70
Příjmy z prodeje vlastních výrobků	2 779 011,90	1 564 988,22
Příjem z poskytnutých služeb	4 433 062,34	8 552 877,08
Příjmy z pronájmu majetku a pozemků	162 933,00	207 054,00

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty obce Prostřední Bečva, 2018-2019, vlastní zpracování

6.1.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy v případě obce Prostřední Bečva tvoří poměrně nízký podíl na celkových příjmech rozpočtu. V následující tabulce č. 6 jsem vypsala kapitálové příjmy obecního rozpočtu za období 2018 a 2019. Jak znázorňuje tabulka č. 6, tak jediné kapitálové příjmy obec zaznamenala v roce 2019, kdy měla příjem z prodeje pozemku ve výši 13 600 Kč. V obou sledovaných letech obec nedisponovala s žádným dlouhodobým hmotným ani

nehmotným majetkem určeným k prodeji, a proto v těchto letech nemá ani žádné příjmy z této činnosti.

Tabulka 6 Kapitálové příjmy obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, v Kč

	2018	2019
Prodané pozemky	0,00	13 600,00
Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	0,00	0,00

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty obce Prostřední Bečva, 2018-2019, vlastní zpracování

6.1.4 Přijaté transfery

Přijaté transfery obce ve sledovaných letech vzrostly o 9 383 tis. Kč. Následující tabulka č. 7 představuje investiční a neinvestiční transfery obce za období 2018 a 2019. V roce 2018 bylo obci poskytnuto dohromady sedm investičních dotací a v roce 2019 šest. Dotace jsou obdrženy zejména od Zlínského kraje nebo Ministerstev České republiky. V roce 2018 obec přijala dotaci od Ministerstva životního prostředí, kterou využila na realizaci projektu „Zásobování vodou“ ve výši 4 756 tis. Kč. Od Ministerstva pro místní rozvoj obec obdržela dotaci v hodnotě 5 018 tis. Kč, která byla poskytnuta na už zrealizovaný chodník podél místní komunikace. Obci byl také poskytnut finanční příspěvek Ministerstvem zemědělství ve výši 9 280 tis. Kč na projekt „Výchova lesních porostů“. Dotace, které byly poskytnuty Ministerstvem vnitra na výdaje JSDH v celkové výši 57 290 tis. Kč za obě sledované období obec plně využila. Od Zlínského kraje obec obdržela příjmy ve výši 72 tis. Kč, které byly poskytnuty ZŠ a MŠ Prostřední Bečva. Tuto dotaci obec převedla na účet základní školy. Další dotace poskytnutá Zlínským krajem byla ve formě příspěvku na školství a výkon státní správy, částka činila výši 345 tis. Kč. V roce 2019 obci poskytlo dotaci Ministerstvo životního prostředí v celkové výši 3 524 tis. Kč, ze které byla část použita na projekt „Sběrný dvůr“. Ve stejný rok obec obdržela také dotaci od Zlínského kraje v celkové výši 3 014 tis. Kč. Ta byla využita na vybavení hasičských sborů a pro projekty základní školy.

Tabulka 7 Přijaté transfery obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, v Kč

	2018	2019
Investiční dotace	11 427 671,38	20 078 920,41
Neinvestiční dotace	334 533,36	1 067 192,77

Zdroj: Závěrečný účet obce Prostřední Bečva, 2018-2019, vlastní zpracování

V roce 2018 se konaly volby prezidenta, volby do senátu a do zastupitelstva obce, a proto byla obci poskytnuta neinvestiční dotace. Na volbu prezidenta byla poskytnuta částka ve výši 26 tis. Kč a do senátu, zastupitelstva činila částka 45 tis. Kč. V roce 2019 se konaly

volby do Evropského parlamentu a dotace byla v hodnotě 29 tis. Kč. V obou obdobích obec také zprostředkovala neinvestiční dotaci pro základní školu Prostřední Bečva, roku 2019 byla dotace ve výši 1 038 tis. Kč.

6.2 Výdaje

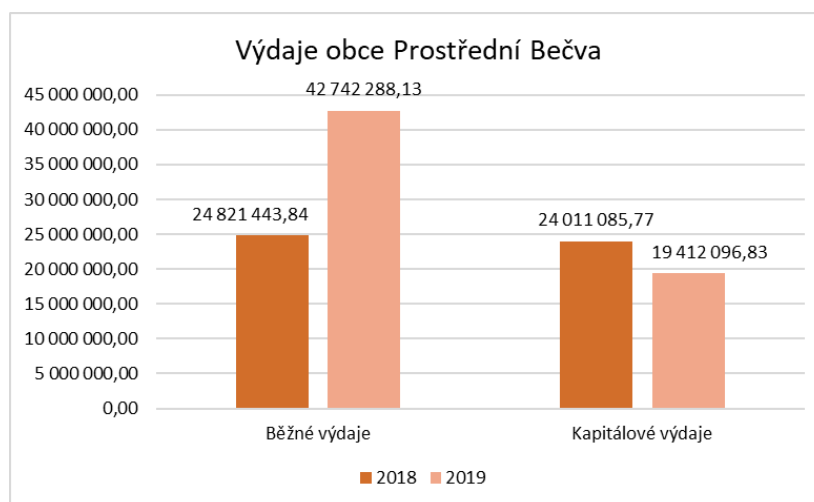
Výdaje obce Prostřední Bečva jsou uvedeny v tabulce č. 8 za období 2018 a 2019. Z tabulky č. 8 vyplývá, že běžné výdaje rozpočtu za sledované období mají rostoucí charakter. Oproti tomu výdaje kapitálové mají charakter klesající.

Tabulka 8 Celkové výdaje rozpočtu obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, v Kč

	2018		2019	
	Kč	%	Kč	%
Běžné výdaje	24 821 443,84	51	42 742 288,13	80
Kapitálové výdaje	24 011 085,77	49	19 412 096,83	36
Výdaje celkem	48 832 529,61	100	53 293 884,96	117

Zdroj: Závěrečný účet obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, vlastní zpracování

Běžné výdaje jsou obcí používány na provozní činnosti. Na celkových příjmech v roce 2018 činily podíl 51 % a v roce 2019 podíl ve výši 80 %. V roce 2019 vzrostly běžné výdaje o 17 920 tis. Kč a obec tak roku 2019 vynaložila běžné výdaje ve výši 42 742 tis. Kč. Kapitálové výdaje mají na celkových příjmech v roce 2018 podíl ve výši 49 % a v roce 2019 ve výši 36 %. Dále tyto výdaje klesly o 4 598 tis. Kč a v roce 2019 tak činily 19 412 tis. Kč. Na grafu č. 2 jsou znázorněny výdaje obce Prostřední Bečva za období 2018 a 2019, uvedené v Kč.

Graf 2 Struktura výdajů obce Prostřední Bečva, 2018-2019, v Kč

Zdroj: Závěrečný účet obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, vlastní zpracování

6.2.1 Běžné výdaje

V následující tabulce č. 9 jsou uvedeny vybrané běžné výdaje obce Prostřední Bečva. Ve sledovaném období obci výdaje poměrně vzrostly. V pěstební činnosti měla obec náklady především na nákup sazenic stromků, údržbu lesa, lesní práci a těžbu dřeva. Náklady tak byly v roce 2018 ve výši 528 tis. Kč. O rok později tyto náklady klesly o 148 tis. Kč. Na dopravní obslužnost byla vynaložena v obou sledovaných letech poměrně neměnná částka okolo 170 tis. Kč, kterou obec uhradila Zlínskému kraji. Na silnice obec vydala v roce 2018 přes 2 664 tis. Kč na opravu cest, dopravní značení a zejména na zimní údržbu komunikací. V roce 2019 obec na údržbu komunikací vynaložila o 1 249 tis. Kč více než minulý rok. Obec také spravuje sportovní zařízení a stará se o hezký vzhled obce. Sportovně rekreační areál s koupacím biotopem měl výdaje na provoz, údržbu a služby v roce 2019 vyšší a činily tak 338 tis. Kč. Výdaje na péči a vzhled obce byly taktéž vyšší poslední sledovaný rok. V obou obdobích uvedených v tabulce č. 9 byly také vynaloženy výdaje na provoz a činnost dobrovolných hasičů v obci, které činily v roce 2019 částku 2 310 tis. Kč. Do místní správy obce patří zejména činnosti obecního úřadu, pohonné hmoty, výdaje za služby pošt a školení. V roce 2019 se výdaje na tuto správu zvýšily o 1 035 tis. Kč na 4 017 tis. Kč.

Tabulka 9 Vybrané běžné výdaje obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, v Kč

	2018	2019
Pěstební činnost	528 480,00	379 920,46
Dopravní obslužnost	174 200,00	173 800,00
Silnice	2 664 346,14	3 913 706,00
Sportovní zařízení	232 412,77	338 913,26
Vzhled obce a veřejná zeleň	1 495 195,25	2 310 475,61
Požární ochrana	1 635 178,50	2 466 195,98
Místní správa	2 982 322,85	4 017 327,40

Zdroj: Závěrečný účet obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, vlastní zpracování

6.2.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje jsou využívány zejména k modernizaci a rozvoji obce. V roce 2018 činily kapitálové výdaje celkem přes 24 011 tis. Kč. Tato částka byla použita na výstavbu chodníků, kanalizaci, rekonstrukci a nové veřejné osvětlení, přípravné práce pro sociální bydlení, přístavbu základní školy, rozšíření cyklostezky, sběrný dvůr, změnu územního plánu a na zřízení závorového systému k parkovišti na Pustevnách. V roce 2019 obec vynaložila dalších 19 421 tis. Kč, které byly použity na pokračování výstavby chodníku, rekonstrukci veřejného osvětlení a další renovace v obci.

6.3 Zhodnocení hospodaření obce

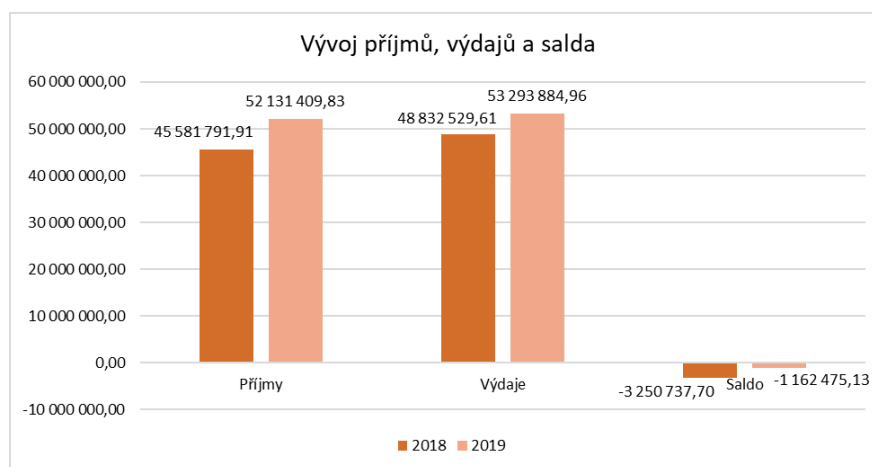
V této kapitole bude shrnutí hospodaření obce v letech 2018 a 2019, kde budou porovnány celkové příjmy a výdaje obecního rozpočtu. Tabulka č. 10 zobrazuje celkové příjmy a výdaje obce, které jsou zaznamenány v Kč. V obou sledovaných letech vzniká saldo v záporných hodnotách. To znamená, že výdaje byly vyšší než příjmy a dochází tak ke schodkovému rozpočtu. V roce 2018 byly výdaje oproti příjmům vyšší o 3 250 tis. Kč. V roce 2019 se obci schodek podařil snížit na 1 162 tis. Kč, a to díky přijatým transferům, které obec obdržela od Zlínského kraje a Ministerstev České republiky. Oba vzniklé schodky mohla obec pokrýt buď úvěrem nebo případnou rezervou, vytvořenou z přebytků z minulých let.

Tabulka 10 Saldo příjmů a výdajů obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, v Kč

	2018	2019
Příjmy	45 581 791,91	52 131 409,83
Výdaje	48 832 529,61	53 293 884,96
Saldo	-3 250 737,70	-1 162 475,13

Zdroj: Závěrečný účet obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, vlastní zpracování

I když obec dosahuje v obou sledovaných obdobích schodkového rozpočtu, mohu se jako občanka této obce vyjádřit, že se svými finančními prostředky hospodaří velice uvážlivě a zodpovědně. Každý rok se totiž vedení obce snaží provádět nové modernizace a obec zvelebovat, proto jsou v obou letech výdaje vyšší než příjmy. V roce 2019 obec už nevykazuje tak velké záporné saldo, jako v roce 2018, ale i přesto je obci doporučeno, aby si v dalších letech zvýšila vlastní příjmy. V úvahu je možnost brát i zvýšení daně z nemovitých věcí prostřednictvím místního koeficientu, který by mohl tento příjem obecního rozpočtu až pětinásobně zvýšit. Následující graf č. 3 znázorňuje vývoj příjmů, výdajů a salda v obci.

Graf 3 Vývoj příjmů, výdajů, salda v obci Prostřední Bečva, v Kč

Zdroj: Závěrečný účet obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, vlastní zpracování

7 DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ OBCE PROSTŘEDNÍ BEČVA

Daň z nemovitých věcí je daní, která plyne dle rozpočtového určení daní do obecního rozpočtu celým svým výnosem. I přesto, že má tato daň spíše doplňkový charakter obecního rozpočtu, tak si tento výnos může obec upravovat sama. Možnost, jak tuto daň navyšovat má prostřednictvím koeficientů, které může stanovit na základě obecně závazné vyhlášky. Obec Prostřední Bečva má na svém území stanovený pouze základní koeficient podle počtu obyvatel. K 31.12. 2020 činil celkový počet obyvatel 1 789 a podle toho se řadí do skupiny od 1 000 do 6 000 obyvatel, kde se základní sazby pozemků, staveb a jednotek násobí koeficientem 1,4. Obec si může tento stanovený koeficient pro jednotlivé části obce zvýšit o jednu kategorii nebo snížit o jednu až tři kategorie. Vybraná obec tyto možnosti zatím nevyužila a používá pouze koeficient podle počtu obyvatel v základní stanovené výši. Kromě základního koeficientu podle počtu obyvatel může obec na svém území stanovit koeficient ve výši 1,5 nebo místní koeficient. Ani jeden z těchto koeficientů obec na svém území zavedený nemá. Správcem daně z nemovitých věcí obce Prostřední Bečva je finanční úřad v Rožnově pod Radhoštěm. Tento úřad je pouze územním pracovištěm Zlínského kraje, který spravuje daň z nemovitých věcí také okolním obcím.

Příjem z daně z nemovitých věcí v roce 2018 plynul do rozpočtu obce v celkové výši 1 200,53 tis. Kč. O rok později se tento výnos obce zvýšil, ale to jen o pouhých 38 tis. Kč a činil tak 1 238, 97 tis. Kč. Na celkových příjmech měla daň z nemovitých věcí v roce 2018 podíl ve výši 2,6 %. Roku 2019 byl podíl daně z nemovitých věcí na celkových příjmech ve výši 2,3 %, což bylo dokonce ještě nižší než předešlý rok. To z toho důvodu, že v roce 2019 byly celkové příjmy o 6 549 tis. Kč vyšší než rok předešlý. Na daňových příjmech měla tato daň už podíl vyšší, a to ve výši 4,7 % v roce 2018 a následující rok ve výši 4,5 %. Pokles podílu i na daňových příjmech v roce 2019 je zapříčiněn taktéž zvýšením celkových daňových příjmů v tomto roce oproti předcházejícímu.

7.1 Daň z pozemků

Následující tabulka č. 11 zobrazuje některé druhy pozemků a jejich výměru v m², které se na území obce rozkládají. V obci se nachází přes 8 466 druhů pozemků, které jsou rozděleny na zahrady, zastavěné plochy a nádvoří, lesní pozemky a další. Celková výměra pozemků na území Prostřední Bečvy je 2 388,57 ha. Největší podíl představují lesní pozemky, které tvoří více jak polovinu celkové výměry, a to 63 %. Druhým nejčastějším vlastněným pozemkem jsou trvalé travní porosty, které zabírají přes 20 % celkové výměry. Do ostatní

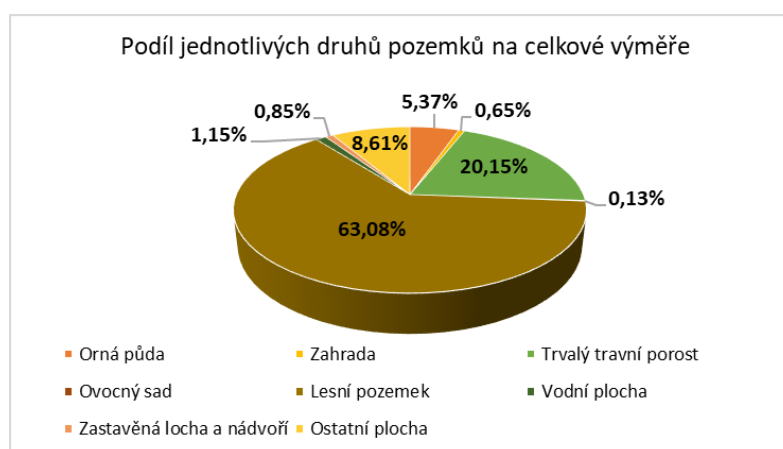
plochy se zahrnují silnice, jiné komunikace, sportoviště, rekreační plocha, manipulační plocha, zeleň na území obce a neplodná půda. Svou výměrou 205,63 ha je ostatní plocha třetím nejčastějším druhem pozemku v obci a rozkládá se na 8 % celkové výměry. Největší část ostatní plochy představují komunikace, s výměrou 23,72 ha. Nejmenšími pozemky, které se v obci nachází jsou ovocné sady, orná půda, vodní plocha, zastavěné plochy a nádvoří. Orná půda činí na celkové výměře pozemků 5,37 % což je 128,15 ha, ovocných sadů je pouze 8 a tvoří pouhých 0,13 %. Vodní plochy jako jsou koryta vodního toku, vodní nádrže nebo zamokřené plochy zaujímají podíl 1,15 % na celkové výměře. Zahrady svou výměrou 15,53 ha tvoří podíl ve výši 0,65 % celkové výměry. V obci se nachází celkově 1 470 zastavěných ploch a nádvoří, do kterých patří budovy, společné dvory a zbořeniště (Kurzy.cz, 2021).

Tabulka 11 Druhy pozemků a jejich výměra v obce Prostřední Bečva

Druh pozemku	Počet	Výměra (ha)	Podíl
Orná půda	714	128,15	5,37 %
Zahrada	221	15,53	0,65 %
Trvalý travní porost	2 852	481,41	20,15 %
Ovocný sad	8	3,22	0,13 %
Lesní pozemek	929	1 506,71	63,08 %
Vodní plocha	181	27,56	1,15 %
Zastavěná plocha a nádvoří	1 470	20,36	0,85 %
Ostatní plocha	2 091	205,63	8,61 %
Celkem	8 466	2 388,57	100 %

Zdroj: (Kurzy.cz, 2021), vlastní zpracování

Na následujícím grafu č. 4 jsou zobrazeny podíly jednotlivých druhů pozemků na celkové výměře obce Prostřední Bečva.

Graf 4 Podíl jednotlivých druhů pozemků na celkové výměře

Zdroj: (Kurzy.cz, 2021), vlastní zpracování

Průměrná základní cena zemědělských pozemků byla pro rok 2019 v obci Prostřední Bečva stanovena dle vyhlášky č. 318/2019 Sb., vydané Ministerstvem zemědělství na 1,79 Kč za 1 m² (Česko, 2019).

Pozemky, které jsou ve vlastnictví obce jsou od daně osvobozeny, protože tak stanovuje zákon o dani z nemovitých věcí. To znamená, že obec za tyto pozemky nemá povinnost odvádět daň. Daň platí a odvádí obyvatelé obce, kteří na jejím území vlastní nemovité věci. Největší výnos tak obec může mít z trvalých travních porostů, orné půdy, zahrad a lesních pozemků, ve vlastnictví občanů. V případě, že by se obec rozhodla stanovit místní koeficient, tak by se na některé druhy pozemků z výše uvedené tabulky č. 11 nevztahoval. Jednalo by se o ornou půdu, zahrady, trvalé travní porosty a ovocné sady (Česko, 1992b).

7.2 Daň ze staveb a jednotek

V tabulce č. 12 jsou uvedeny jednotlivé druhy staveb, jednotek a jejich počet na území obce Prostřední Bečvy. Celkový počet budov a jednotek v obci je 1 098.

Tabulka 12 Druhy staveb a jednotek, jejich počet v obci Prostřední Bečva

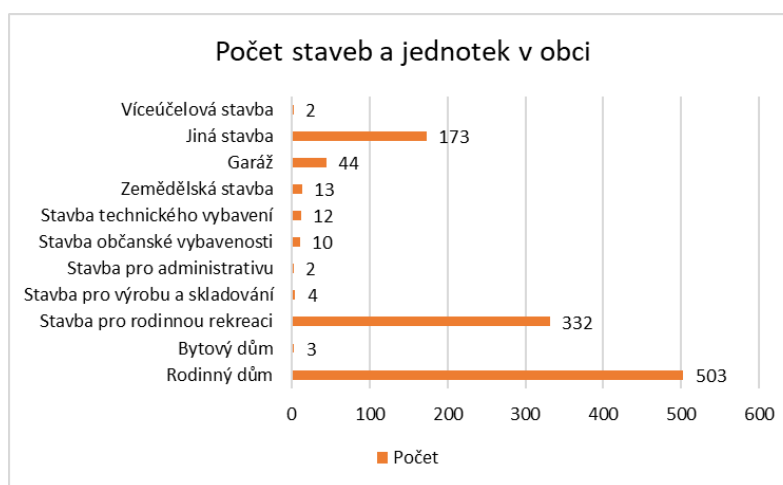
Druh stavby nebo jednotky	Počet	Podíl
Rodinný dům	503	45,8 %
Bytový dům	3	0,3 %
Budova pro rodinnou rekreaci	332	30,2 %
Budova pro výrobu a skladování	4	0,4 %
Budova pro administrativu	2	0,2 %
Stavba občanské vybavenosti	10	0,9 %
Stavba technického vybavení	12	1,1 %
Zemědělská stavba	13	1,2 %
Garáž	44	4,0 %
Jiná stavba	173	15,8 %
Víceúčelová stavba	2	0,2 %
Celkem	1 098	100 %

Zdroj: (Kurzy.cz, 2021), vlastní zpracování

Nejvíce zastoupené jsou rodinné domy, kterých je 503 a tím tvoří podíl 45,8 % ze všech staveb a jednotek. Na území obce jsou pouze 3 bytové domy a zaujímají tak velice nízké procento ve výši 0,3 % na celkovém počtu. Druhým nejčastějším typem budovy jsou na území dané obce stavby pro rodinnou rekreaci, v počtu 332 a tvoří tím 30,2 % na celkovém počtu všech staveb a jednotek. Stavební objekty, které spadají do kategorie jiné stavby, jsou dalším nejpočetnějším typem budov v obci a představují 15,8 % z celkového počtu staveb a jednotek. Stavby občanské vybavenosti, technického vybavení a zemědělské stavby, kterých je okolo 10 budov činí podíly okolo 0,9 % - 1,2 %. Budov, které jsou evidované jako garáže

je 44 a tvoří tak na celkovém počtu podíl ve výši 4 %. V obci se dále nachází také 2 budovy pro administrativu, 2 víceúčelové stavby a 4 budovy pro výrobu a skladování.

Obec Prostřední Bečva je vlastníkem budov základní a mateřské školy Prostřední Bečva, obecního úřadu, hasičské zbrojnice, zdravotního střediska a kempu pod Pustevnami. Všechny tyto budovy jsou od daně ze staveb a jednotek osvobozeny, jelikož poplatníkem je sama obec. Daň z nemovitých věcí tak odvádí obyvatelé obce, kteří na jejím území vlastní nemovité věci. Nejvyšší výnos má tak obec z rodinných domů, bytových domů, budov pro rodinnou rekreaci a garáží, které jsou v obci nejčastěji vlastněné občany. Na grafu č. 5 jsou zobrazeny jednotlivé druhy staveb, jednotek a jejich počet na území obce Prostřední Bečva.

Graf 5 Počet jednotlivých druhů staveb a jednotek v obci

Zdroj: (Kurzy.cz, 2021), vlastní zpracování

8 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

V této kapitole se bude bakalářská práce zabývat kvantitativním výzkumem, který byl proveden pomocí dotazníkového šetření. Místo konání dotazníkového šetření probíhalo v obci Prostřední Bečva. Cílem dotazníku bylo zjistit, zda by obyvatelé obce souhlasili se zavedením místního koeficientu, aby tak pomohli navýšit příjmy obce a zároveň zda by pro ně rozhodnutí obce stanovit místní koeficient bylo finančně únosné. Dotazník byl zpracován v elektronické i listinné formě. Tištěné dotazníky byly respondentům rozneseny v obci a vybrány po domluvě osobně zpět. Elektronický dotazník byl vytvořen přes webové stránky survio.cz a rozeslán mezi další obyvatele obce. Počet vybraných dotazníků činí dohromady 77. Návratnost dotazníků v papírové podobě byla 100 % a u elektronických 45 %. Veškerá data získaná z tištěného a elektronického dotazníku byla sečtena a vyhodnocena dohromady.

Respondenty tohoto dotazníkového šetření byli obyvatelé obce Prostřední Bečva ve věkové kategorii starší 18 let, kteří vlastní nemovitě věci na území této obce. Respondenti měli na výběr z 9 uzavřených a 1 polouzavřené otázky, kde měli možnost uvést svůj vlastní nápad. Dotazník se skládal jak z otázek týkajících se daně z nemovitých věcí, tak otázek demografických, které respondenty blíže charakterizovaly. Respondenti jsou charakterizováni domácností, zda je pro ně obec rodná vesnice nebo do jaké věkové skupiny patří. Na začátku dotazníku byla zároveň vysvětlena základní problematika místního koeficientu, aby se s ní respondenti mohli seznámit. Ukázka dotazníku je uvedena v příloze č. 1.

8.1 Výsledky dotazníkového šetření v obci Prostřední Bečva

V této podkapitole budou interpretovány výsledky dotazníkového šetření v obci Prostřední Bečva. Ke zpracování všech zjištěných dat byly využity kontingenční tabulky a grafy pomocí Microsoft Excel, které přehledněji interpretují výsledky šetření.

Charakteristika respondentů:

Tabulka č. 13 zobrazuje charakteristickou skladbu respondentů. Z počtu všech respondentů se dotazníkového šetření zúčastnilo 38 mužů (49 %) a 39 žen (51 %). Respondenti byli dále charakterizováni svou domácností. Nejčastěji vybranou domácností byla rodina s dětmi, která na celkovém počtu dotazovaných činí 34 %. Dalšími zvolenými domácnostmi byla rodina s dětmi a prarodiči, která tvoří na celkovém počtu respondentů 23 % nebo manželský pár představující 22 % všech respondentů.

Tabulka 13 Charakteristika respondentů

Pohlaví respondentů	Absolutní četnost	Relativní četnost
Muž	38	49 %
Žena	39	51 %
Celkem	77	100 %
Domácnost respondentů	Absolutní četnost	Relativní četnost
Manželský pár	17	22 %
Rodina s dětmi	26	34 %
Rodina s dětmi a prarodiči	18	23 %
Dvě rodiny	2	3 %
Jednotlivec	7	9 %
Nemanželský pár	7	9 %
Celkem	77	100 %
Věkové skupiny respondentů	Absolutní četnost	Relativní četnost
18-26 let	3	4 %
27-40 let	13	17 %
41-55 let	32	42 %
56-65 let	19	25 %
66 let a víc	10	13 %
Celkem	77	100 %
Skupina obyvatel	Absolutní četnost	Relativní četnost
Rodilí	45	58 %
Přistěhovaní	32	42 %
Celkem	77	100 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

Dotazník měli možnost vyplnit respondenti starší 18 let. Nejpočetnější věkovou skupinu tvořili respondenti ve věku 41-55 let, kterých bylo 32 a představovali tak 42 % všech dotazovaných. Další početné skupiny byli respondenti ve věku 56-65 let a respondenti ve věku 27-40 let. Obyvatelé starší 66 let tvořili skupinu 13 % dotazovaných. Nejmladší respondenti ve věku 18-26 let tvořili nejméně zastoupenou věkovou skupinu se 3 dotazovanými. Na základě zjištěných dat v obci žijí především rodilí obyvatelé, kteří představují 58 % respondentů. Přistěhovaní občané představují v obci 42 % respondentů.

Vyhodnocení dotazníkového šetření:

Kolik nemovitostí v obci vlastníte?

Cílem této otázky bylo zjistit, jaký je celkový počet vlastněných nemovitostí respondenty na území obce. Z šetření vyplynulo, že nejčastěji vlastní respondenti jednu nemovitou věc. Jednu nemovitost má ve vlastnictví 65 respondentů, kteří na celkovém počtu dotazovaných představují 84 %. Vlastníky dvou nemovitostí v obci je 10 respondentů, tedy 13 % všech dotazovaných. Pouhé 3 % z celkového počtu respondentů uvedlo, že je vlastníkem tří

nemovitostí. Čtyři a více nemovitých věcí v obci nevlastní žádný z dotazovaných občanů. Jednotlivé odpovědi respondentů jsou přehledněji uvedeny v tabulce č. 14.

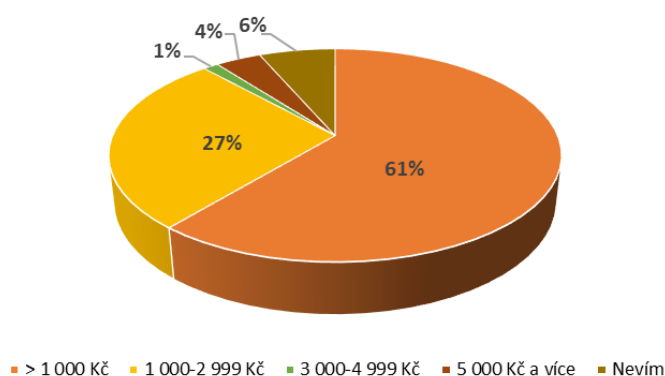
Tabulka 14 Celkový počet vlastněných nemovitých věcí respondenty

Počet nemovitosti	Četnost	
	<i>Absolutní</i>	<i>Relativní</i>
Jednu	65	84 %
Dvě	10	13 %
Tři	2	3 %
Čtyři a více	0	0 %
Celkem	77	100 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

Kolik ročně zaplatíte na dani z nemovitých věcí?

Tato otázka byla důležitá ke zjištění, zda by respondenti byli ochotni přijmout navýšení daně z nemovitých věcí či nikoli, jelikož od platby této daně se vše odvíjí. Nejvíce dotazovaných označilo odpověď, kdy na dani každoročně platí méně než 1 000 Kč. Tuto skupinu tvoří celkem 47 respondentů, což představuje 61 % z celkového počtu respondentů. Dalších 27 % respondentů uvedlo, že na dani platí 1 000 Kč - 2 999 Kč. 6 % z dotazovaných občanů uvedlo, že neví, kolik každoročně na dani platí. Nejméně zastoupenou skupinou se 4 respondenty byli ti, kteří na dani platí více než 3 000 Kč. Níže uvedený graf č. 6 zobrazuje rozdělení respondentů podle placené částky na dani z nemovitých věcí.

Graf 6 Rozdělení respondentů podle placené částky na dani z nemovitých věcí

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

Částka, kterou na dani respondenti platí je vyhodnocena v závislosti k počtu vlastněných nemovitostí. V případě, kdy respondenti uvedli, že na dani platí méně než 1 000 Kč, tak 98 % z nich vlastní jednu nemovitost. Pouhé 2 % respondentů uvedla, že za dvě nemovitosti platí méně než 1 000 Kč. Výši daně v rozmezí 1 000 Kč – 2 999 Kč platí 67 % respondentů, kteří odpověděli, že mají ve vlastnictví pouze jednu nemovitou věc. Dalších 33 % pak platí

daň v rozmezí 1 000 Kč – 2 999 Kč za dvě nemovité věci. Našli se respondenti, kteří mají ve vlastnictví jednu nebo dvě nemovitosti a platí na dani částku 5 000 Kč a více. V tomto případě se může jednat například o velice rozsáhlé nemovitosti nebo nemovitosti určené k podnikání. Respondent, který uvedl, že má ve vlastnictví tři nemovitosti, tak na dani platí částku ve výši 5 000 Kč a více. Odpověď nevíam uvedlo 80 % respondentů, kteří vlastní jednu nemovitou věc. Tabulka č. 15 zobrazuje výše každoročně placené daně respondenty v závislosti na jejich počtu vlastněných nemovitostí.

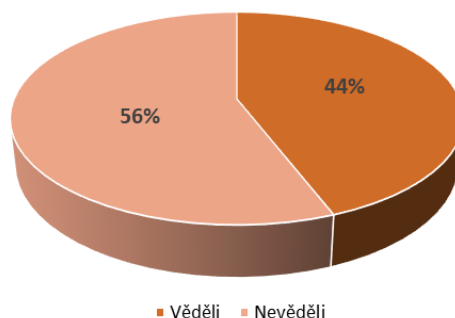
Tabulka 15 Placená daň respondenty v závislosti na jejich počtu vlastněných nemovitostí

Počet vlastněných nemovitostí	méně než 1 000 Kč		1 000 Kč - 2 999 Kč		3 000 Kč - 4 999 Kč		5 000 Kč a více		Nevíam		Celkem
	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	
Jedna	46	98	14	67	0	0	1	33	4	80	65
Dvě	1	2	7	33	1	100	1	33	0	0	10
Tři	0	0	0	0	0	0	1	33	1	20	2
Čtyři a více	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	47	100	21	100	1	100	3	100	5	100	77

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotaznikového šetření

Věděli jste, že se v obci může stanovit tzv. místní koeficient, který by Vám mohl zvýšit daň z nemovitých věcí?

Cílem této otázky bylo zjistit, zda mají dotazovaní občané povědomí o možnosti navýšení daně z nemovitých věcí prostřednictvím místního koeficientu. V úvodu dotazníku byla stručně vysvětlena problematika tohoto koeficientu, ale i přesto byl pro 43 respondentů (56 %) tento pojem velkou neznámou a jejich odpověď byla tudíž negativní. Dalších 34 respondentů (44 %) dotazovaných o této formě navýšení daně vědělo. Graf č. 7 zobrazuje přehled informovanosti respondentů o místním koeficientu.

Graf 7 Rozdělení respondentů podle povědomí o místním koeficientu

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotaznikového šetření

V závislosti k věku respondentů, je zkoumáno, která věková skupina dotazovaných má větší přehled ohledně možnosti zvýšení daně z nemovitých věcí prostřednictvím místního koeficientu. Povědomí o tom, že má obec možnost místním koeficientem zvýšit daň z nemovitých věcí, mělo podle věku nejvíce respondentů ve věkové skupině 41-55 let, kteří představují na celkovém počtu kladných odpovědí 41 %. Podobně jako respondenti ve věku 41-55 let byli dobře informováni i respondenti ve věku 56-65 let, kteří na celkovém počtu kladných odpovědí představují 32 %. Nejméně o možnosti zvýšení daně z nemovitých věcí místním koeficientem věděla nejmladší skupina respondentů ve věku 18-26 let. Tabulka č. 16 zobrazuje povědomí o místním koeficientu respondentů v závislosti na jejich věkové kategorii.

Tabulka 16 Povědomí o místním koeficientu v závislosti na věkové skupině respondentů

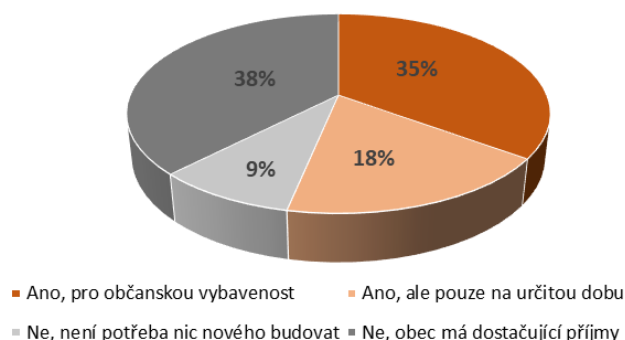
Věková skupina	Ano		Ne		Celkem
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost	
od 18-26 let	0	0 %	3	7 %	3
od 27-40 let	5	15 %	8	19 %	13
od 41-55 let	14	41 %	18	42 %	32
od 56-65 let	11	32 %	8	19 %	19
66 let a více	4	12 %	6	14 %	10
Celkem	34	100 %	43	100 %	77

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

Přistoupili byste na případné zvýšení daně z nemovitých věcí prostřednictvím místního koeficientu, abyste touto formou pomohli zvýšit příjmy obce?

Tato otázka je považována za jednu z nejdůležitějších, jelikož na základě uvedených odpovědí je možné zjistit pohled respondentů na zvýšení daně z nemovitých věcí a zároveň je tato otázka stěžejní pro závěrečné doporučení obci.

Z celkového počtu respondentů by 38 % nesouhlasilo se zavedením místního koeficientu, jelikož si myslí, že má obec dostatek příjmů. S navýšením daně ve prospěch zvýšení rozpočtu obce by také nesouhlasilo 9 % respondentů, kteří se domnívají, že v obci není potřeba nic budovat. Celkem tedy se zvýšením daně nesouhlasí 47 % respondentů. Naopak s navýšením daně z nemovitých věcí by 35 % respondentů souhlasilo, s podmínkou využití výnosu ve prospěch dalšího růstu občanské vybavenosti. Se zvýšením daně pouze na určitou dobu by souhlasilo 18 % respondentů. Celkem je tedy 53 % respondentů, kterým možnost zvýšení daně z nemovitých věcí nevadí. Graf č. 8 zobrazuje rozdělení respondentů dle jejich názorů k navýšení daně z nemovitých věcí, ve prospěch zvýšení příjmů obce.

Graf 8 Rozdělení respondentů dle názorů k navýšení příjmů obce prostřednictvím místního koeficientu

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

Dále byla porovnávána výše současně placené částky na dani z nemovitých věcí v závislosti k tomu, jak by se respondenti k jejímu možnému navýšení stavěli. Cílem tohoto vztahu je zjistit, jaký pohled na zvýšení mají občané platící nízkou daň a občané platící daň vysokou.

Respondenti, kteří na dani platí méně než 1 000 Kč by z 53 % jejich celkového počtu se zvýšením daně souhlasilo. Část z těchto respondentů (68 %) by se zvýšením daně souhlasila, s podmínkou, že by byl výnos použit na zvelebení obce. Se zavedením místního koeficientu by naopak nesouhlasilo 47 % respondentů platících na dani do 1 000 Kč. 91 % z respondentů, kteří se zavedením místního koeficientu nesouhlasí a na dani platí méně než 1 000 Kč, si myslí, že má obec dostatečné příjmy a nevidí tedy důvod je zvyšovat. Respondenti platící na dani částku v rozmezí 1 000 Kč - 2 999 Kč uvedli, že 52 % dotazovaných z této skupiny by se zavedením koeficientu souhlasilo. Se zvýšením daně by spíše nesouhlasili respondenti, kteří na dani platí v současné době 5 000 Kč a více. 67 % těchto respondentů se zvýšením daně nesouhlasí z důvodu, že není potřeba nic nového v obci budovat. Respondenti, kteří uvedli, že neví, kolik každoročně platí na dani z nemovitých věcí by se zavedením místního koeficientu souhlasili (60 %). Pomocť navýšit příjmy obce by tak na určitou dobu podpořilo 67 % respondentů, kteří nevědí, kolik na dani platí.

Z tohoto zjištění tedy vyplývá, že většina respondentů by podpořila obecní rozpočet, a souhlasila s navýšením daně z nemovitých věcí, aby tak pomohla zvýšit příjmy obce. Respondenti, kteří souhlasili dále dodávali, že by ke zvýšení přistoupili pouze s podmínkou využití výnosu ve prospěch občanské vybavenosti. Tabulka č. 17 zobrazuje pohled respondentů k navýšení daně z nemovitých věcí v závislosti na jejich dosud placené dani.

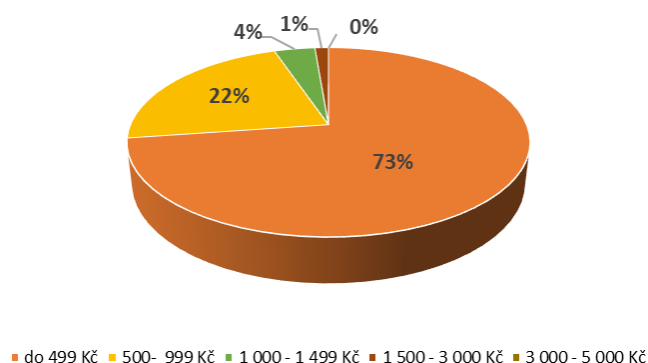
Tabulka 17 Pohled respondentů ke zvýšení daně z nemovitých věcí ve prospěch růstu příjmů rozpočtu obce v závislosti na dosud placené výši daně

Placená výše daně (Kč)	Ano, pro občanskou vybavenost		Ano, ale pouze na určitou dobu		Ne, není potřeba nic nového budovat		Ne, obec má dostačující příjmy		Celkem	
	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%
> 1 000	17	36	8	17	2	4	20	43	47	100
1 000-2 999	7	33	4	19	2	10	8	38	21	100
3 000-4 999	1	100	0	0	0	0	0	0	1	100
5 000 a více	1	33	0	0	2	67	0	0	3	100
Nevím	1	20	2	40	1	20	1	20	5	100
Celkem	27	35	14	18	7	9	29	38	77	100

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

Pokud by se obec rozhodla zavést místní koeficient a zvýšit tak své příjmy, s jak vysokou částkou navíc k Vámi placené dani byste souhlasili?

73 % z celkového počtu respondentů uvedlo, že by bylo ochotných přijmout navýšení daně do 499 Kč. Tato odpověď byla nejčastěji zvolenou i z toho důvodu, že lidé na dani nechtějí platit více, než je potřeba. Dalších 22 % respondentů by přistoupilo k navýšení daně v rozmezí 500 Kč - 999 Kč. Našly se však výjimky, kdy by respondentům nevadilo zvýšení daně z nemovitých věcí vyšší než 1 000 Kč. Graf č. 9 zobrazuje rozložení respondentů, k jak vysokým částkám placeným navíc k jejich současné dani se přiklání.

Graf 9 Rozložení respondentů, k jak vysokým částkám placeným navíc k jejich současné dani se přiklání

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

Dále bylo porovnáváno, s jak vysokou částkou by respondenti souhlasili v závislosti na tom, kolik v současné době platí na dani z nemovitých věcí. S navýšením do 499 Kč nejvíce souhlasí respondenti, kteří v současné době platí méně než 1 000 Kč, což je 70 % respondentů. V tomto případě se jedná především o vlastníky jedné nemovitosti, kteří na

dani rovněž neplatí příliš vysokou částku. Dále s navýšením do 499 Kč souhlasí také 20 % respondentů, kteří platí daň v rozmezí 1 000 Kč – 2 999 Kč. Navýšení 500 Kč – 999 Kč nejvíce uvedli respondenti, kteří na dani platí do 3 000 Kč a představují tak 47 % respondentů. Částku 1 000 Kč – 1 499 Kč zvolili dohromady tři respondenti, každý z nich na dani však platí odlišné výše. Překvapením je, že by některým těmto respondentům navýšení daně o dalších 1 000 Kč nevadilo i v případě, že by se jejich současná daň zdvojnásobila. S navýšením 1 500 Kč – 3 000 Kč by souhlasil pouze jeden respondent, který v současné době platí daň v rozmezí 1 000 Kč – 2 999 Kč. S nejvyšším navýšením v částce 5 000 Kč nesouhlasil žádný z respondentů. Tabulka č. 18 zobrazuje přijatelné navýšení daně, které jsou respondenti ochotni zaplatit k současně placené dani.

Tabulka 18 Přijatelné navýšení daně v závislosti na dosud placené dani respondenty

Zaplacená daň (Kč)	do 499 Kč		500 Kč - 999 Kč		1 000 Kč - 1 499 Kč		1 500 Kč - 3 000 Kč		3 000 Kč - 5 000 Kč		Celkem
	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	
> 1 000	39	70	7	41	1	33	0	0	0	0	47
1 000-2 999	11	20	8	47	1	33	1	100	0	0	21
3 000-4 999	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1
5 000 a více	2	4	1	6	0	0	0	0	0	0	3
Nevím	3	5	1	6	1	33	0	0	0	0	5
Celkem	56	100	17	100	3	100	1	100	0	0	77

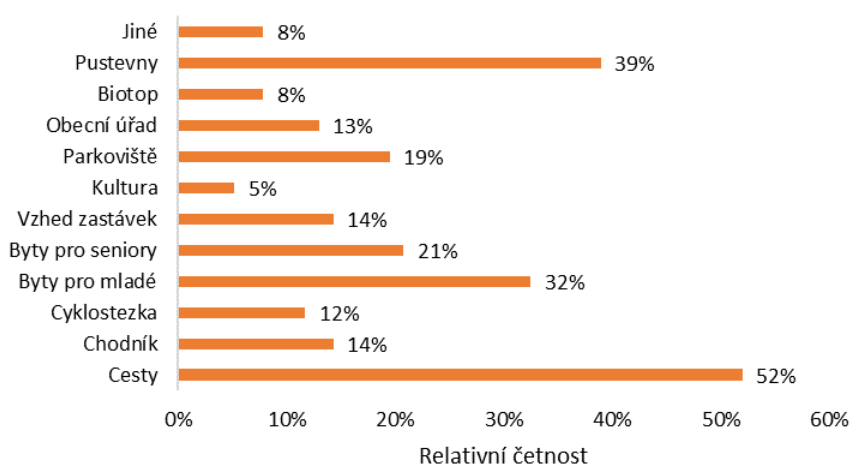
Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

Co v obci postrádáte, nebo by podle Vás bylo potřeba zlepšit?

Respondenti měli u této otázky na výběr ze 12 možností, z nichž jednou byla otevřená odpověď, kde mohli uvést svůj vlastní nápad. Vybírat mohli respondenti z více než jedné možnosti. Cílem bylo zjistit, které oblasti jsou pro obyvatele obce nejvíce žádoucí, jelikož pokud by se obec rozhodla zvýšit daň z nemovitých věcí, mohla by vybrané finanční prostředky investovat právě do nejvíce volených oblastí občany.

Z počtu respondentů preferuje 52 % občanů nejvíce opravu a rekonstrukci komunikací v obci. Dalších 39 % respondentů uvedlo, že by měla obec vynaložit finanční prostředky na vyřešení problematiky na Pustevnách, se kterou se obec Prostřední Bečva každoročně potýká a v současnosti je rovněž považována za velice aktuální téma. 32 % respondentů v obci postrádá byty pro mladé lidi a dalších 21 % respondentů byty pro seniory. Pro výstavbu parkoviště u mateřské školy je 19 % respondentů. Výstavbu chodníku ve směru „Nová“ nebo sjednocení vzhledu všech autobusových zastávek zvolilo 14 % respondentů. Někteří obyvatelé by chtěli, aby se z horního konce obce přesunul obecní úřad na náves. Tuto

možnost zvolilo 13 % respondentů. Z celkového počtu dotazovaných je dalších 12 % pro výstavbu cyklostezky mimo náves. Pro podporu kultury v obci hlasovalo nejméně dotazovaných občanů z celkového počtu, a to 5 %. Stejný počet odpovědí zaznamenala modernizace biotopu a možnost „jiné“, pro které hlasovalo 8 % respondentů. V možnosti jiné uváděli respondenti své vlastní nápady na investice: zřízení bankomatu, veřejného WC, výstavbu chodníku do části Kněhyně, nebo zlepšení místního rozhlasu. Graf č. 10 zobrazuje oblasti, které respondenti v obci postrádají, nebo by chtěli, aby se zlepšily.

Graf 10 Oblasti v obci určené ke zlepšení nebo postrádané respondenty

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

Dále bylo u této otázky vyhodnocováno, kterou oblast respondenti v obci postrádají v závislosti na druhu jejich domácnosti. Cílem této závislosti je zjistit, co je z pohledu domácností pro obyvatele nejvíce žádoucí a čemu dávají největší přednost, jelikož každá domácnost může mít jiné zájmy.

Z celkového počtu manželských párů (17 respondentů) je 65 % respondentů pro opravu a rekonstrukci cest v obci. Jako další priority zvolily manželské páry výstavbu bytů pro seniory, výstavbu parkoviště u mateřské školy nebo vyřešení problematiky na Pustevnách. Respondenti, kteří žijí v domácnosti jako rodiny s dětmi (26 respondentů) hlasovali nejčastěji pro opravu a rekonstrukci cest. Tuto možnost zvolilo z celkového počtu této skupiny 46 % respondentů. Rodiny s dětmi za další priority uvedly řešení problematiky Pusteven nebo výstavbu bytů pro mladé lidi. Stejný názor jako rodiny s dětmi na využití finančních prostředků z případného navýšení daně z nemovitých věcí mají rodiny s dětmi a prarodiči. 50 % respondentů z celkového počtu rodin s dětmi a prarodiči (18 respondentů) je pro investici do opravy cest a dalších 44 % respondentů postrádá byty pro mladé lidi.

Respondenti žijící v domácnosti jako dvě rodiny (2 respondenti), nezvolili svou jednoznačnou prioritu, ale postrádají výstavbu chodníku ve směru „Nová“ nebo cyklostezku. U respondentů, kteří žijí v domácnosti jako jednotlivci (7 respondentů) je 71 % z nich pro rekonstrukci cest. Podle nemanželských párů (7 respondentů) by bylo nejlepším využitím výnosu vyřešení problematiky na Pustevnách, kterou zvolilo 57 % respondentů kategorie nemanželské páry. V tabulce č. 19 jsou zobrazeny oblasti, které respondenti v závislosti na jejich druhu domácnosti nejvíce preferují.

Tabulka 19 Oblasti preferované respondenty v závislosti na jejich druhu domácnosti

Občanská vybavenost	Domácnost											
	Manželský pár		Rodina s dětmi		Rodina s dětmi a prarodiči		Dvě rodiny		Jednotlivec		Nemanželský pár	
	Absolutní četnost domácností											
	17		26		18		2		7		7	
	A	R	A	R	A	R	A	R	A	R	A	R
Cesty	11	65 %	12	46 %	9	50 %	0	0 %	5	71 %	3	43 %
Chodník	1	6 %	4	15 %	2	11 %	1	50 %	2	29 %	1	14 %
Cyklostezka	4	24 %	1	4 %	1	6 %	1	50 %	0	0 %	2	29 %
Byt pro mladé	3	18 %	9	35 %	8	44 %	1	50 %	2	29 %	2	29 %
Byt pro seniory	5	29 %	3	12 %	3	17 %	1	50 %	1	14 %	3	43 %
Vzhled zastávek	4	24 %	5	19 %	0	0 %	0	0 %	1	14 %	1	14 %
Kultura	2	12 %	2	8 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %
Parkoviště	5	29 %	7	27 %	1	6 %	1	50 %	1	14 %	0	0 %
Obecní úřad	4	24 %	3	12 %	0	0 %	1	50 %	0	0 %	2	29 %
Biotop	2	12 %	3	12 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1	14 %
Pustevny	5	29 %	10	38 %	8	44 %	0	0 %	3	43 %	4	57 %
Jiné	1	6 %	2	8 %	1	6 %	0	0 %	1	14 %	1	14 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

Ze zjištěných výsledků lze tedy vyčíst, že většina respondentů žijících v jakékoli domácnosti, by v obci požadovalo opravu a rekonstrukci místních komunikací. Jako další nejčastější možnosti uváděli respondenti řešení problematiky na Pustevnách nebo výstavbu bytů pro mladé lidi, které v obci ještě nejsou a byly by velkým přínosem především pro mladé lidi hledající v obci bydlení. Pokud by se však obec rozhodla zainvestovat do výstavby chodníku ve směru „Nová“, tak je z pohledu respondentů tato investice také velmi žádoucí. V současné době je vybudována pouze část chodníku a jeho prodloužení by bylo potřebné především z důvodu bezpečí chodců.

Dále bylo také posuzováno, co respondenti v obci postrádají v závislosti ke skupině obyvatel přistěhovaných nebo rodilých. Cílem tohoto vztahu je zjistit, které oblasti skupiny obyvatel

preferují v obci nejvíce a na jaké oblasti jim více záleží. Z výsledků šetření však vyplývá, že obě skupiny obyvatel mají velice podobné priority.

Rodilí obyvatelé (45 respondentů) by v obci ocenili především opravu a rekonstrukci cest, pro kterou hlasovalo 56 % rodilých respondentů nebo dále také vyřešení problematiky na Pustevnách, kterou zvolilo 38 % rodilých respondentů. Výstavbu bytů pro mladé lidi uvedlo dalších 31 % rodilých občanů. Pro 47 % respondentů, kteří se do obce přistěhovali (32 respondentů) je největší prioritou oprava a rekonstrukce komunikací nebo problematika Pusteven, kterou zvolilo 41 % přistěhovalých občanů. Jako třetí prioritu zvolili přistěhovalí obyvatelé výstavbu bytů pro seniory, které stejně jako byty pro mladé lidi v obci prozatím nejsou. Tabulka č. 20 zobrazuje oblasti preferované respondenty v závislosti na skupině obyvatel rodilých nebo přistěhovalých.

Tabulka 20 Oblasti preferované respondenty v závislosti na skupině obyvatel rodilých nebo přistěhovalých

Občanská vybavenost	Skupina obyvatel			
	Rodilí občané		Přistěhovalí občané	
	Absolutní četnost skupiny obyvatel			
	45		32	
	Absolutní četnost	Relativní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Cesty	25	56 %	15	47 %
Chodník	4	9 %	7	22 %
Cyklostezka	6	13 %	3	9 %
Byty pro mladé	14	31 %	11	34 %
Byty pro seniory	4	9 %	12	38 %
Vzhled zastávky	9	20 %	2	6 %
Kultura	1	2 %	3	9 %
Parkoviště	8	18 %	7	22 %
Obecní úřad	7	16 %	3	9 %
Biotop	5	11 %	1	3 %
Pustevny	17	38 %	13	41 %
Jiné	3	7 %	3	9 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

Z této závislosti ke skupině obyvatel vyplývá, že ať už odpověděli respondenti, kteří se v obci narodili nebo kteří se přistěhovali, všichni mají stejnou prioritu využití výnosů, pokud by došlo ke zvýšení daně z nemovitých věcí. Většina dotazovaných v závislosti na skupině obyvatel nejvíce preferuje opravu komunikací v obci nebo vyřešení problematiky na Pustevnách, která je už dlouhodobým a opakujícím se problémem.

9 SHRNU TÍ A ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ

Dotazníkového šetření se zúčastnilo dohromady 77 občanů vlastníčích na území obce Prostřední Bečva nemovitou věc, z nichž bylo 39 žen (51 %) a 38 mužů (49 %). Nejpočetnější skupiny dotazovaných osob tvořili vlastníci ve věku 41-55 let a 56-65 let. Do šetření se zapojili rodilí i přistěhovalí občané, žijící jak v rodinách, manželských nebo nemanželských párech, tak jako jednotlivci.

Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že většina dotazovaných občanů v obci vlastní jednu nemovitou věc, za kterou každoročně platí méně než 1 000 Kč. I když velká část respondentů odpověděla, že neví, jaké možnosti zvýšení daně z nemovitých věcí obci umožňuje zákon prostřednictvím místního koeficientu, dle výsledků šetření se našli respondenti, kteří o této formě navýšení již věděli. Pokud by se obec rozhodovala navýšit své příjmy rozpočtu prostřednictvím místního koeficientu, dle zjištěných informací by občané se zvýšením daně souhlasili. Nejčastěji však uváděli podmínku, aby byl výnos použit ve prospěch občanské vybavenosti. Dotazovaným občanům byly také položeny otázky, kolik korun navíc by mohli zaplatit k jejich dosud placené dani z nemovitých věcí a které oblasti občanské vybavenosti v obci postrádají, nebo by je chtěli zlepšit. Obec by tak finanční prostředky vybrané navíc mohla do oblastí nejvíce zvolených respondenty investovat, pokud by došla k rozhodnutí zvýšit daň. Dle průzkumu jsou dotazovaní ochotni přistoupit na zvýšení do 499 Kč, které je pro velkou část z nich finančně únosné. Našly se výjimky, kdy respondenti platící na dani více než 1 000 Kč, by byli ochotni zaplatit i dvojnásobek. Podle respondentů by pak mohla obec vybrané peníze investovat do rekonstrukce komunikací, kterou respondenti zvolili za největší prioritu. Nejvíce zastoupenou domácností v obci jsou rodiny s dětmi, které by preferovaly výstavbu bytů pro mladé lidi a vyřešení problematiky na Pustevnách. Obec by tak měla na výběr ze tří uvedených možností, na co by případný výnos mohla vynaložit.

Závěrečné doporučení obci

Průzkum odhalil, že 47 % respondentů se zavedením místního koeficientu nesouhlasí. Naopak 53 % respondentů by zvýšením daně z nemovitých věcí souhlasilo a pomohlo tak zvýšit příjmy obce. Respondenti, kteří by se zvýšením daně souhlasili, tak nejčastěji uváděli podmínku, aby byl výnos z této daně použit ve prospěch zvelebení obce. Po provedení analýzy hospodaření, obec vykazuje v obou sledovaných obdobích záporné saldo, čímž její výdaje převažují nad příjmy. Obec získává příjmy z dotací od Zlínského kraje i od státu.

Pokud však nechce v dalších letech vykazovat opět záporné hodnoty, měla by brát v úvahu hledání dalšího možného příjmu rozpočtu, kterým může být již zmíněné zvýšení daně z nemovitých věcí. Pokud by se tedy obec rozhodla zavést místní koeficient na celém svém území, tak by podle zjištěných odpovědí bylo pro většinu respondentů trvale žijících v obci finančně únosné navýšení daně do 499 Kč.

Díky novelizaci místního koeficientu mohou obce tento koeficient stanovit i pouze na jednotlivé části obce. Takže pokud obec nechce místní koeficient stanovit na celém území, doporučila bych ji alespoň zavést tento koeficient v chatových oblastech, kde by zvýšení daně nezasáhlo trvale žijící obyvatelé obce, ale osoby, které zde přijíždí za hezkou přírodou, tichým prostředím nebo turistikou a využívají veřejné statky obce. Výnos by tak mohla použít na další rozvoj občanské vybavenosti, kterou občané v obci postrádají nebo na snížení záporného salda z hospodaření v následujících letech. Z občanské vybavenosti by mohla obec investovat finanční prostředky do rekonstrukce cest v obci nebo do vyřešení problematiky na Pustevnách, kterou je myšleno především chování některých turistů (rychlá jízda v části obce, nerespektování zákazů parkování) k místním obyvatelům nebo technickým službám obce.

ZÁVĚR

Na začátku teoretické části jsem se věnovala základním pojmům týkajících se obce, obecního rozpočtu. V následujících dvou kapitolách jsem vysvětlila základní daňovou problematiku a daň z nemovitých věcí. Součástí základní daňové problematiky je také zjednodušeně vysvětlené rozpočtové určení daní. V kapitole daň z nemovitých věcí jsem se kromě definování daně z pozemků a daně ze staveb zabývala zejména jejím možnému navýšení, kterého se tato bakalářská práce týká, a tím je místní koeficient.

V praktické části je stručně charakterizována obec Prostřední Bečva a následně je provedena analýza hospodaření jejího rozpočtu v období dvou let. Podle podrobnější analýzy rozpočtu jsem zjistila, že obec v obou sledovaných letech dosahuje záporného salda, které však každým rokem snižuje, a to díky vyšším příjmům ze sdílených daní nebo z přijatých transferů. Výdaje jsou v obou letech vyšší než příjmy i z toho důvodu, že obec provádí každým rokem nové modernizace, rekonstrukce a tím tak zvyšuje občanskou vybavenost. Na celkových příjmech obce se podílela nízkou částkou i daň z nemovitých věcí, která se v obou letech pohybovala ve výši okolo 2 %. Jelikož bylo v roce 2018 i 2019 celkové hospodaření obce v záporných hodnotách, měla by obec v následujících letech zvýšit své příjmy ať už přijetím dalších transferů nebo zvýšením daně z nemovitých věcí, ze které má nejnížší příjem. V druhé půlce praktické části jsem se zaměřila na daň z nemovitých věcí. Na území obce se nachází 8 466 druhů pozemků a 1 098 druhů staveb a jednotek. Největší podíl na celkovém území zabírají lesní pozemky a trvalé travní porosty. Pozemky, zdanitelné stavby a jednotky ve vlastnictví obce jsou od daně osvobozeny, takže obci plyne pouze příjem ze zaplacené daně občanů vlastnících na jejím území nemovitou věc. Nejčastěji vlastněnou zdanitelnou stavbou jsou rodinné domy nebo budovy pro rodinnou rekreaci.

V závěru praktické části práce jsem uvedla shrnutí dotazníkového šetření a závěrečné doporučení obci Prostřední Bečva. Obci jsem navrhla doporučení zavést místní koeficient na území jednotlivé části obce, a to zejména pro chatové oblasti. Koeficient by se tak nedotkl trvale žijících obyvatel, ale pouze osob, které by do obce přijížděly za rekreací. Výnos by tak obec mohla použít na další rozvoj občanské vybavenosti, například do opravy a rekonstrukce cest nebo vyřešení problematiky s Pustevnami, kterou obyvatelé obce považují za nejvíce žádoucí, anebo na snížení záporného salda z hospodaření v následujících letech.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Literatura

BALÍK, Stanislav, 2009. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. 1. vyd. Praha: Grada, 250 s. ISBN 978-80-247-2908-4.

ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Jan ČOPÍK, 2010. *Demokracie v lokálním politickém prostoru: [specifika politického života v obcích ČR]*. 1. vyd. Praha: Grada, 224 s. ISBN 978-80-247-3061-5.

HAMERNÍKOVÁ, Bojka, MAAYTOVÁ, Alena, 2010. *Veřejné finance 2.*, aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 340 s. ISBN 978-80-7357-497-0.

KUBÁTOVÁ, Květa, 2018. *Daňová teorie a politika*. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 269 s. ISBN 978-80-7598-165-3.

LAJTKEPOVÁ, Eva, 2013. *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe*. 1.vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 130 s. ISBN 978-80-7204-861-8.

LEE, Robert D., Ronald Wayne JOHNSON a Philip G. JOYCE, 2013. *Public budgeting systems*. 9th ed. Burlington: Jones & Bartlett Learning, 656 s. ISBN 978-1-4496-2790-4.

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1.vyd. Praha: Wolters Kluwer, 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PELIKÁNOVÁ, Anna, 2018. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 335 s. ISBN 978-80-271-2117-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 280 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

RADVAN, Michal, 2012. *Místní daně*. 1.vyd. Praha: Wolters Kluwer, 243 s. ISBN 978-80-7357-932-6.

ROSEN, Harvey, S., Ted GAYER a Abdülkadir CIVAN, 2014. *Public finance*. 10th ed. Maidenhead: McGraw-Hill Education, 588 s. ISBN 978-0-0771-5469-1.

ŘEZNÍČKOVÁ, Kristýna, 2016. *Výlučné daňové příjmy obcí*. 1. vyd. Olomouc: Iuridicum Olomoucense, 228 s. ISBN 978-80-87382-80-6.

SEDMIHRADSKÁ, Lucie, 2015. *Rozpočtový proces obcí*. 1.vyd. Praha: Wolters Kluwer, 179 s. ISBN 978-80-7478-967-0.

VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ, 2020. *Daňový systém 2020*. 15. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 408 s. ISBN 978-80-7598-887-4.

Online zdroje

BAGÁROVÁ GRZYWA, Martina, 2000. Sestavujeme obecní rozpočet. *Moderní obec.cz* [online]. 13.12.2000 [cit. 2021-01-17]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/sestavujeme-obecni-rozpocet/>.

BÝMA, Miroslav, 2012. Orgány obce. *Moderniobec.cz* [online]. 01.02.2012 [cit. 2020-11-30]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/organy-obce/>.

Euro – media, 2015. *Z historie zdaňování nemovitostí*. [online]. [cit. 2021-01-29]. Dostupné z: <http://www.euro-media.cz/cs/kapital/kapital/mozaika/357-z-historie-zdanovani-nemovitosti>.

Finanční správa, 2021. *Daňové příjmy rozpočtů krajů a obcí dle zákona o rozpočtovém určení daní*. [online]. 1.1.2021 [cit. 2021-01-28]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/kraje-a-obce/danove-prijmy-kraju-a-obci/danove-prijmy-rozpocet-kraju-a-obci-3736>.

Finanční správa, 2021. *Rozpočtové určení daní*. [online]. [cit. 2021-01-28]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/rozpocetove-urceni-dani>.

GREGOROVÁ, Jiřina, 2015. Příjmy a výdaje rozpočtu. *Rokvobci.cz* [online]. 27.10.2015 [cit. 2021-01-21]. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/zpravy-redaktoru/detail/722-prijmy-a-vydaje-rozpocet/>.

KURZY.CZ, 2021. Katastr nemovitostí Prostřední Bečva. *Regiony.kurzy.cz* [online]. © 2000-2021 [cit. 2021-04-02]. Dostupné z: <https://regiony.kurzy.cz/katastr/prostredni-becva/>.

KOREČEK, Jan, 2020. Daň ze staveb a jednotek. *Du.cz* [online]. 22.10.2020 [cit. 2021-01-18]. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/dan-ze-staveb-a-jednotek-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EmtBL-kb09JEZWeModTSywm/>.

Prostřední Bečva, 2021. O obci. *Prostrednibecva.cz* [online]. [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://www.prostrednibecva.cz/obec-prostredni-becva>.

PILNÝ, Jaroslav, 2003. Základní struktura obecního rozpočtu. *Moderniobec.cz* [online]. 10.12.2003 [cit. 2021-01-27]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/zakladni-struktura-obecniho-rozpoctu/>.

MPM-QUALITY, 2018. Jurkovičovy stavby. *Pustevny.cz* [online]. © 2018 [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://www.pustevny.cz/jurkovicovy-stavby/>.

Sdružení místních samospráv ČR, 2021. Rukověť starosty. *Rokvobci.cz* [online]. [cit. 2020-12-09]. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/37--rada-obce/>.

Sdružení místních samospráv ČR, 2021. Rukověť starosty. *Rokvobci.cz* [online]. [cit. 2021-01-17]. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/63-rozpocet-obce/>.

WANET s. r. o., 2021. Historie obce Prostřední Bečva. *Mistopisy.cz* [online]. [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/7122/prostredni-becva/historie/>.

Závěrečné účty a účetní výkazy obce Prostřední Bečva v období 2018 a 2019.

Právní předpisy

ČESKO, 1992a. Zákon č. 586/1992 Sb., ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. [cit. 2020-12-22]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>.

ČESKO, 1992b. Zákon č. 338/1992 Sb., ze dne 4. května 1992 o dani z nemovitých věcí. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. [cit. 2021-01-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-338>.

ČESKO, 1992c. Zákon č. 589/1992 Sb., ze dne 20. listopadu 1992 o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-589>.

ČESKO, 1993. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., ze dne 16. prosince 1992. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. [cit. 2020-11-30]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>.

ČESKO, 1997. Zákon č. 48/1997 Sb., ze dne 7. března 1997 o veřejném zdravotním pojištění. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-48>.

ČESKO, 2000. Zákon č. 128/2000 Sb., ze dne 12. dubna 2000 o obcích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. [cit. 2020-11-30]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>.

ČESKO, 2019. Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 318/ 2019 Sb., o stanovení seznamu katastrálního území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků, ve znění pozdějších předpisů. In: *Ministerstvo zemědělství České republiky*. [online]. [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2019/vyhlaska-c-318-2019-sb--vyhlaska-ministe-36779>.

ČESKO, 2020. Pozměňovací návrh k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti daní. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR*. [online]. [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=180403&pdf=1>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

A Absolutní četnost

ČČK Český červený kříž

EU Evropská unie

Ha Hektar

Kč Koruna česká

MŠ Mateřská škola

R Relativní četnost

ZD Základ daně

ZŠ Základní škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Rozpočtový cyklus	18
Obrázek 2 Daňová soustava v České republice	23
Obrázek 3 Přímé daně v České republice	25
Obrázek 4 Nepřímé daně v České republice.....	26
Obrázek 5 Rozpočtové určení daní v České republice	29
Obrázek 6 Předmět daně z pozemků.....	31
Obrázek 7 Pustevny-Libušín a Maměnka.....	42

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Počet členů zastupitelů závislý na počtu obyvatel.....	15
Tabulka 2 Daňové sazby ze staveb a jednotek	37
Tabulka 3 Celkové příjmy rozpočtu obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, v Kč	44
Tabulka 4 Vybrané daňové příjmy obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, v Kč	45
Tabulka 5 Vybrané nedaňové příjmy obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, v Kč	46
Tabulka 6 Kapitálové příjmy obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, v Kč	47
Tabulka 7 Přijaté transfery obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, v Kč.....	47
Tabulka 8 Celkové výdaje rozpočtu obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, v Kč	48
Tabulka 9 Vybrané běžné výdaje obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, v Kč	49
Tabulka 10 Saldo příjmů a výdajů obce Prostřední Bečva, období 2018-2019, v Kč.....	50
Tabulka 11 Druhy pozemků a jejich výměra v obce Prostřední Bečva.....	52
Tabulka 12 Druhy staveb a jednotek, jejich počet v obci Prostřední Bečva	53
Tabulka 13 Charakteristika respondentů	56
Tabulka 14 Celkový počet vlastněných nemovitých věcí respondenty	57
Tabulka 15 Placená daň respondenty v závislosti na jejich počtu vlastněných nemovitostí	58
Tabulka 16 Povědomí o místním koeficientu v závislosti na věkové skupině respondentů	59
Tabulka 17 Pohled respondentů ke zvýšení daně z nemovitých věcí ve prospěch růstu příjmů rozpočtu obce v závislosti na dosud placené výši daně	61
Tabulka 18 Přijatelné navýšení daně v závislosti na dosud placené dani respondenty	62
Tabulka 19 Oblasti preferované respondenty v závislosti na jejich druhu domácnosti.....	64

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Struktura příjmů obce Prostřední Bečva, 2018-2019, v Kč.....	45
Graf 2 Struktura výdajů obce Prostřední Bečva, 2018-2019, v Kč	48
Graf 3 Vývoj příjmů, výdajů, salda v obci Prostřední Bečva, v Kč	50
Graf 4 Podíl jednotlivých druhů pozemků na celkové výměře	52
Graf 5 Počet jednotlivých druhů staveb a jednotek v obci	54
Graf 6 Rozdělení respondentů podle placené částky na dani z nemovitých věcí	57
Graf 7 Rozdělení respondentů podle povědomí o místním koeficientu	58
Graf 8 Rozdělení respondentů dle názorů k navýšení příjmů obce prostřednictvím místního koeficientu	60
Graf 9 Rozložení respondentů, k jak vysokým částkám placeným navíc k jejich současné dani se přiklání.....	61

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazníkové šetření v obci

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ V OBCI

Dobrý den,

jsem studentka 3. ročníku na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Obracím se na Vás, s žádostí o vyplnění krátkého dotazníku **na téma daň z nemovitých věcí v obci Prostřední Bečva**. Tento dotazník je anonymní a slouží pouze jako podklad pro mou bakalářskou práci. Daň z nemovitých věcí je majetková daň, která je každoročně placena vlastníkem nemovité věci. Obec má možnost tuto daň navýšit tzv. místním koeficientem. To znamená, že konečná daň vlastníka nemovitosti se může zvýšit až 5násobně. V současné době se v obci platí nejnižší daň v základní výši podle počtu obyvatel a místní koeficient obec nemá.

Děkuji za Váš čas, který jste nad tímto dotazníkem strávil/a.

- 1) Kolik nemovitostí v obci vlastníte?
  - a) Jednu
  - b) Dvě
  - c) Tři
  - d) Čtyři a více

- 2) Kolik ročně zaplatíte na dani z nemovitých věcí?
  - a) Méně než 1 000 Kč
  - b) 1 000 – 2 999 Kč
  - c) 3 000 – 4 999 Kč
  - d) 5 000 Kč a více
  - e) Nevím

- 3) Věděli jste, že se v obci může stanovit tzv. místní koeficient, který by Vám mohl zvýšit daň z nemovitých věcí?
  - a) Ano
  - b) Ne

- 4) Přistoupili byste na případné zvýšení daně z nemovitých věcí prostřednictvím místního koeficientu, abyste touto formou pomohli zvýšit příjmy obce?
  - a) Ano, pokud by to vedlo ve prospěch občanské vybavenosti
  - b) Ano, ale pouze na určitou dobu
  - c) Ne, už není potřeba nic nového budovat
  - d) Ne, obec má dostačující příjmy

- 5) Pokud by se obec rozhodla zavést místní koeficient a zvýšit tak své příjmy, s jak vysokou částkou navíc k Vámi placené dani byste souhlasili?
  - a) Do 499 Kč
  - b) 500 Kč – 999 Kč
  - c) 1 000 Kč – 1 499 Kč
  - d) 1 500 Kč – 3 000 Kč

- e) 3 000 Kč – 5 000Kč
- 6) Co v obci postrádáte nebo by podle Vás bylo potřeba zlepšit?
- a) Oprava a rekonstrukce cest
  - b) Výstavba chodníku (podél hlavní cesty směr Nová)
  - c) Výstavba nové cyklostezky mimo náves
  - d) Výstavba bytů pro mladé lidi
  - e) Výstavba bytů pro seniory
  - f) Sjednocení vzhledu všech autobusových zastávek
  - g) Podpora kulturních a společenských akcí
  - h) Výstavba parkoviště u mateřské školky
  - i) Přesídlení obecního úřadu na náves
  - j) Modernizace biotopu (skluzavky, slunečníky,...)
  - k) Řešení problematiky dopravní zátěže na Pustevny
  - l) Jiné (uveďte).....
- 7) Jaké je Vaše pohlaví?
- a) Muž
  - b) Žena
- 8) Kdo tvoří Vaši domácnost?
- a) Manželský pár
  - b) Rodina s dětmi
  - c) Rodina s dětmi a prarodiči
  - d) Dvě rodiny
  - e) Jednotlivec
  - f) Nemanželský pár
- 9) Do jaké věkové skupiny patříte?
- a) od 18 – 26 let
  - b) od 27 – 40 let
  - c) od 41 – 55 let
  - d) od 56 – 65 let
  - e) od 66 a více let
- 10) Je obec Prostřední Bečva pro Vás rodnou vesnicí?
- a) Ano
  - b) Ne